

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 230

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
POSLOVALNICA: 25-67 in 28-67
CELJE, Prešernova 3. tel. 280
TELEFON LJUBLJANA: 46-91

Maribor, četrtek 10. oktobra 1940

NAROCNINA NA MESEČ
Prejeman v upravi ali po pošti 14 dia.
Dostavljen na dom 16 dia. tulin 30 dia.
POŠTNI ČEROVNI RAČUN: 11.409

Cena
din 1.—

Mussolinijev obisk v Julijski krajini

Italijanski ministrski predsednik je včeraj inspiciral velike vojaške vaje v Črnem vrhu nad Idrijo ob navzočnosti prestolonaslednika Umberta — Danes se udeleži velike parade v Padovi — V Rimu pravijo, da bo danes ali v nedeljo imel važen govor

RIM, 10. oktobra. ZPV. Kakor se v rimskih političnih krogih zatrjuje, bo imel Mussolini, ki se mudi na inspekciji italijanske vojske na italijanskem severovzhodu, danes ali pa v nedeljo govor, v katerem bo orisal sedanji svetovni politični in vojaški položaj. Za ta Mussolinijev govor vlada povsod veliko zanimanja.

Vaje v Zadlogu pri Črnem vrhu

RIM, 10. oktobra. ZPV. Včeraj je ministrski predsednik Mussolini v spremstvu propagandnega ministra Pavolinija in vojnega državnega podtajnika generala Sadduja dospel z letalom na goriško letališče. Na letališču ga je pozdravil poveljnik armadnega zbora »Isonzo«, general Ambrosio. V spremstvu vojaških poveljnikov ter vojaških zastopnikov Nemčije, Španije, Madžarske in Bolgarije se je odpeljal nato Mussolini

z avtomobilom čez Ajdovščino in Col na Črni vrh, kjer je v Zadlogu na meji Jugoslavije pregledal tam zbran 11. armadni zbor. K vojaški paradi na Črnovrški planoti je bilo povabljen tudi tamkajšnje prebivalstvo.

V Zadlogu je sprejel Mussolinija prestolonaslednik Umberto, ki se je skupaj z njim udeležil parade. Parado je izvršila divizija »Re« (Kralj). Divizija je nastopila tudi s strelnimi vajami, pri kate-

rih so se preizkušale tehnične sposobnosti orožja in vojaštva. Popoldne se je Mussolini vrnil spet z avtomobilom v Gorico, od koder je kljub slabemu vremenu odletel s tamkajšnjega letališča ob 14.15 v Padovo, kjer bo danes ogromna parada prostovoljcev mladih fašistov. Pri tej paradni bodo sodelovale tudi posebne časte čete nacionalističnih milicnikov Nemčije, Španije, Madžarske, Romunije in Bolgarije. Za časa parade bodo krožila nad Padovo in okolico mnogoštevilna bojna letala, a povsod je razpostavljeno tudi protiletalsko topništvo.

Kakor poroča agencija Stefani, je Mussolini s tem dovršil inspekcije italijanskih armad, ki so zbrane v Padski nižini vse do mej Julijske Krajine. Najprej je inspiciral divizije »Triest«, nato »Po« in »Ison-

zo«, ki pripadajo drugemu armadnemu zboru. Vsem tem inspekcijam so prisostvovali tudi atašeji tujih držav. Vaje, ki so se ob tej priliki vršile, so dokazale veliko sposobnost in izvežbanost italijanske vojske. Preizkušeni so bili zlasti novi načini napadov na močno utrjene postojanke z upoštevanjem vseh dosedanjih izkušenj v sedanji vojni. Topništvo je odprlo pot specialnim četam, nato je pa nastopila pehota, dočim so možnarji še dalje uničevali položaje, metalc plamenov pa opravljali še zadnje delo. Ta inspekcija je pokazala veliko zanimanje, ki ga Mussolini posveča vojski v sedanjih burnih vojnih časih. Rezultati vaj so bili povsod odlični in vsakdo se je lahko prepričal, da razpolaga Italija z vsem, kar je potrebno za sigurno končno zmago.

Sodelovanje Anglije, USA in SSSR?

Mrzlična posvetovanja v Washingtonu o Daljnem vzhodu — Ameriški državljani zapuščajo Daljni vzhod — Kitajci so zadovoljni z razvojem

WASHINGTON, 10. oktobra. ZPV. V Beli hiši in v zunanjem ter v vojnem ministrstvu se vrše te dni mrzlične konference, posebno se pa opaja konferiranje s poslanikoma Anglije in Sovjetske zveze. Splošno se pričakuje, da bo nastalo tenano zblížanje med USA, Anglijo in Sovjetsko zvezo v vseh vprašanih Daljnega vzhoda. Sporazum o enakem postopanju morda ne bo formalno sklenjen, bo pa v praksi izvajan. Zatrjuje se celo, da je bil angleški sklep o ponovnem odprtju burmanske ceste za dobave Kitajski sprejet v sporazumu z USA in SSSR. Roosevelt konferira dalje tudi neprenehoma s poveljniki mornarice in vojske.

PERMANENTNO ZASEDANJE SENATA IN KONGRESA

WASHINGTON, 10. okt. DNB. Čeprav zaseda kongres brez prestanka že devet mesecev, je vodstvo demokratske stranke, odločilo, naj se zasedanje nadaljuje brez odmorov. Senat je prav tako sklenil, da ne bo odlagal sej. Od danes dalje do 18. novembra bo dmerjen senatu vsak teden le tridnevni počitek.

AMERIČANI ZAPUŠČAJO AZIJO

SANGHAJ, 19. oktobra. Unp. Voditelji ameriškega društva v Šanghaju so telegrafirali včeraj v Washington ter pozvali vlado, naj pospeši evakuacijo ameriških državljanov z Daljnega vzhoda. Vse vozne karte na ameriških parnikih so oddane do konca leta. Veliko potnikov bo šlo lahko iz Azije šele v januarju, ker je tako malo zvez s parniki.

SANGHAJ, 10. oktobra. Assp. Ameriške ladijske agencije so naravnost oble-

gane od Američanov, ki hočejo kupiti karte za prevoz v USA iz različnih krajev Azije. V Tokiu je neki uradnik zunanjega ministrstva izrekel svoje začudenje nad odhodom Američanov ter še pristavil, da japonska vlada nima namena svetovati svojim državljanom v Ameriki, naj se vrnejo domov.

RAZBURJENJE V ŠANGHAJU

SANGHAJ, 10. okt. Stefani. Tu vlada precejšnje razburjenje zaradi odhoda ameriških državljanov, ki so mnogi lastniki vilek podjetij. Še sinoči so se Američani veselo zabavali v nočnih lokalih, danes se v veliki naglici najeli prostore na ladjah, ki so oddane za prevoz v USA več tednov vnaprej.

KITAJCI PRIČAKUJEJO POMOČ

SANGHAJ, 10. okt. Agencija Domej javlja, da so kitajski listi navdušeni zaradi ponovne otvoritve ceste iz Burme. Listi vidijo v tem dober znak, prav tako

v dejstvu, da so se USA odločile umekniti svoje državljane s področja Daljnega vzhoda. Kitajski tisk predvideva anglo-ameriško ofenzivo proti Japoncem na Tihem oceanu in pravi, da delajo Angleži in Američani sporazumno.

ČANGKAJSKOVA PROKLAMACIJA

ČUNGKING, 10. okt. DNB. V poslanici, ki jo je ob današnjem narodnem prazniku naslovil Čangkajski narod, poudarja ponovno, da Kitajska ne bo nikoli priznala novega reda, ki ga predvideva trojni pakt na Daljnem vzhodu. Kitajska država mora biti v celoti znova vzpostavljena, prej Kitajci ne bodo položili orožja. Kitajska bo zmagala, zato naj nadaljuje se-

Ponudbe USA za nevtralnost

RIM, 10. okt. Unp. »Popolo d'Italia« piše, da je britanski imperij doživel težke udarce. USA lahko marsikaj pridobi s koncem angleškega imperija. Vojški strokovnjak omenjenega lista Marion Appellus, pravi, da bi šle osti ponudbe Kanadi Novi Fundland, USA pa naj bi dobile Bahamsko otočje, Bermude, Ja-

majko, Avstralijo in Novi Zeland. To pa seveda pod pogojem ameriške nevtralnosti. Na drugi strani pa, pravi Appellus, bodo USA izvršile samomor, če bodo šle v vojno na strani Velike Britanije ter bodo v bodočnosti obsojene na diplomatsko silo druge vrste.

Angleži blokirajo Madagaskar

LONDON, 10. okt. Ass. Press. Anglija je prekinila kabel, ki je doslej vezal francoski otok Madagaskar z afriško celino. Južnoafriška mornarica je pa izvršila napad na francoske ladje, ki obratujejo z Madagaskarjem in odrezala otok od vsakega prometa z zunanjim svetom. Madagaskar je blokiran.

VICHY, 10. okt. Unp. Angleška morna-

rica je začela blokado Madagaskarja, ki ima namen francoski otok popolnoma izstradati, dokler bo pod Petainovo vlado. Angleške ladje patrolirajo med afriškim kontinentom ter 980 milj dolgim otokom. Francoska vlada v Vichyju obtožuje britansko mornarico, da hoče nasilno zasesti francoske prekomorske posesti, če se ne odpovedo vichyjski vladi ter pridružijo četam generala de Gaullea.

Pred notranjo krizo na Madžarskem

BUDIMPEŠTA, 10. oktobra. ZPV. Kakor izgleda, grozi Madžarski resna notranja kriza. Z ozirom na izstop bivšega ministrskega predsednika Imredyja in ministra Jarossa, kakor tudi nekaterih drugih poslancev iz vladne stranke, je

vlada sklenila razčistiti novi položaj. Pozvala je vse svoje vodilne člane, da v določenem roku izjavijo, ali hočejo tudi v bodoče še delovati v stranki in po načelih njene discipline, ali ne. Vsi oni, ki odgovore negativno, bodo takoj izključeni

iz stranke. Nove razmere s priključitvijo delov bivše Češkoslovaške in severne Transilvanije, tudi močno vplivajo na notranji položaj. Pred vsem je treba rešiti razna socialna in agrarna vprašanja, ki so bila v Češkoslovaški in Romuniji že davno rešena, na Madžarskem pa ne. — Vlada se po svojem ministrskem predsedniku Telekiju trudi, da bi dosegla neke vrste sodelovanje ali kompromis z voditeljem puščastih križarjev Szalassyjem, toda doslej so ti upi kaj minimalni. Szalassy hoče sam prevzeti vodstvo Madžarske in njegove akcije postajajo vedno odločnejše.

Angleži potopili francosko ladjo

ALGECIRAS, 10. okt. Unp. Neka francoska ladja, ki se ni hotela na poziv Angležev v Gibraltarju ustaviti, je bila potopljena.

WINSTON CHURCHILL, premijer angleške vlade, je bil na sinočnem zborovanju konservativcev soglasno izvoljen za predsednika stranke. Kralj Jurij VI. je povabil pred tem Churchilla na kosilo.

Senzacionalne napovedi novih akcij

Po švicarskih informacijah je treba pričakovati že v prihodnjih dneh velike politične in vojaške akcije na Bližnjem in Daljnem vzhodu - Pred prekinitvijo med Anglijo in Romunijo

CURIH, 10. oktobra. Berlinski dopisnik »Basler Nachrichten« javlja, da dela nemško zunanje ministrstvo v zadnjih dneh s polno paro. Že v bližnjih dneh, ako ne urah, je pričakovati velika politična iznenadenja in politične ofenzive s strani osovinskih sil. V privatnih berlinskih krogih govore, da je transport nemških čet v Romunijo samo uvod v veliko strateško in politično ofenzivo proti Angliji na Balkanu. Pričakujejo, da bo potem, ko je Nemčija rekla »a«, tudi Italija s svoje strani dejala »b«.

ŠPANSKE NAPOVEDI

MADRID, 10. oktobra. Reuter. V Španiji vlada prepričanje, da se bliža nova faza spopadov v Evropi, da pa bo Španija ostala izven njih. List »ABC« je mnenja, da bosta zdaj Bližnji in Daljni vzhod postala prizorišče vojne. Silni osi bosta posvetili svoji cilje Turčiji in Grčiji.

TURČIJA, SSSR IN ANGLIJA

CARIGRAD, Reuter. 10. okt. Turški poslanik v Moskvi, Ali Hajdar Aktaj, ki je došel v Ankaru, poročat svoji vladi, je pred odhodom na svoje mesto izjavil, da lahko potrdi, da so odnosi med Turčijo in sovjetsko Rusijo normalni in priateljski. Prepričan sem, da se bodo ti odnosi še okrepili, kar terja tudi sedanj položaj in sosedstvo. Prav takšnega mnenja so v Moskvi. Novi sovjetski poslanik v Ankari, Vinogradov, ima nalogo, da dela v enakem smislu na medsebojnem zblizanju obeh sosednjih držav. V turških političnih krogih pripisujejo tej izjavi Hajdar Aktaja zelo velik pomen.

LONDON, 10. okt. Podtajnik zunanjega ministrstva Butler je na neko interpelacijo izjavil, da je angleška vlada v stalnih stikih s turško vlado. Obe vladi raz-

pravljata skupno o vseh vprašanjih, posebno še glede Sirije.

ANGLIJA PREKINE STIKE Z ROMUNIJO

BUKAREŠTA, 10. oktobra Unp. Velika Britanija bo v najkrajšem času prekinila diplomatske odnose z Romunijo kot rezultat prihoda nemških čet v strateško važne kraje Romunije, pravijo v diplomatskih krogih. Odnosi med Romunijo in Madžarsko pa ostajajo iz dneva v dan slabši ter ni več daveč verjetnost spopadov, ker je bilo po madžarskih zahtevah 440 Madžarov v romunski Transilvaniji ubitih.

BUKAREŠTA, 10. oktobra. Unp. Angleški poslanik sir Renigald Hoare je imel dvournu konferenco z generalom Antonescu, tekom katere se je zamenjalo dobilo »od »conducatorja« romunske države zadovoljiv odgovor zaradi preganjanja angleških državljani v Romuniji. Angleški državljani zapuščajo Romunijo, tudi diplomatski uradniki se že pripravljajo na pot.

KRALJ IN ANTONESCU POJDETA V BERLIN

WASHINGTON, 10. okt. United Press poroča iz Berlina, da bosta romunski

kralj Mihael in romunski ministrski predsednik Antonescu odpotovala v kratkem v Berlin na uradni obisk.

BRODOVJE ZA ČRNO MORJE

BUKAREŠTA, 10. okt. ZPV. V Giurgiu, Galatzu in Mamaiji so nemški strokovnjaki, ki so bili poslani tja da pripravijo vse potrebno za montiranje nemških podmornic in brzih motornih čolnov, ki bodo v kosih poslani iz Nemčije v Romunijo, odnosno na Črno morje.

PREPOVED DOBAVE ROMUNSKEGA BENCINA

BUKAREŠTA, 10. okt. Unp. Romunska vlada je prepovedala izvoz petroleja v Grčijo z motivacijo, da je slednja naklonjena Angliji. Na protest grškega poslanika je romunska vlada dovolila, da se dobavi Grčiji petrolej, ki je bil naročen pred 5. oktobrom. Misli se, da bo v kratkem romunska vlada prepovedala vsak izvoz petroleja v vse države, ki niso naklonjene silam osi. Prva bo na vrsti Turčija. Namen sil osi je po soglasnih sodbah opazovalec doseči preko Turčije po trolejska polja v Iraku ter s tem odrezati Veliki Britaniji ta najbogatejši izvor petroleja.

PROTI TUJIM NOVINARJEM

BUKAREŠTA, 10. okt. Unp. Propagandno ministrstvo je razpustilo bukareško društvo tujih novinarjev. Kot vzrok je navedeno doživljanje, da je bilo v društvu največ angleških in židovskih novinarjev.

Italijansko

vojno poročilo

RIM, 10. okt. Stefani. Italijanski glavni stan je izdal včeraj sledeče vojno poročilo. Naše letalske sile so napadle tovarne torpedov v Valetti ter bencinska skladišča v Kalfarni na Malti. Pri tej priliki je prišlo do spopada med našimi letali in sovražnikovimi lovci. Ena sovražnikovo letalo zbito, Ena naše letalo pa se ni vrnilo domov.

Severni Afriki so naše motorizirane kolone zelo aktivne. Naše letalske sile so izvedle napad na skupino sovražnikovih motoriziranih oddelkov 70 km južno od Sidi el Baranija. Trije blndirani avtomobili so bili poškodovani. Ena naše letalo se ni vrnilo. Sovražnik je z letali napadel Tobruk in Bargio. Ni bilo niti škode niti žrtev. — V Vzhodni Afriki je bilo opaziti oddelke sudanskih konjenikov na meji Eritreje. Ponovno smo bombardirali nek konvoj v Rdečem morju. Ena ladja je bila zadeta.

Nevarnost vojne med Perujem in Ekvadorjem

QUITO, 10. okt. ZPV. Med Ekvadorjem in Perujem je nastala resna napetost, ki grozi z vojno, in sicer zaradi sporov o neklih obmejnih pokrajinah. Gre za neko manjšo, a na rudah bogato ozemlje, ki si ga prisvaja tako Peru kakor Ekvador. — Peruanci so poslali v omenjene sporne kraje svoje čete in jih zasedli. Ekvadorska vlada je pa uradno objavila, da je imenovala posebno komisijo, katere naloga je izvršiti preiskavo o vdoru perujske vojske na ekvadorsko ozemlje.

SELITEV DELA NEMCEV IZ ROMUNIJE

BUKAREŠTA, 10. okt. ZPV. Tu so se pričela med zastopniki Romunije in zastopniki Nemčije pogajanja za preselitev južnokukovinskih in dobruških Nemcev iz Romunije v Nemčijo. Gre za okoli 60.000 ljudi.

ROOSEVELTOV SIN MOBILIZIRAN

WASHINGTON, 10. okt. Unp. Rooseveltov najstarejši sin James je mobiliziran z ostalimi mornariškimi častniki v Los Angelesu.

NOVI GOSPODARSKI RED V EVROPI

RIM, 10. okt. Stefani. Na poziv nemške vlade je odpotoval italijanski minister za izmenjavo surovih in blaga, Riccardi v Berlin. Tu se bo posvetoval z dr. Funkom o vprašanjih novega gospodarskega reda v Evropi.

POT ITALIJANSKEGA ADMIRALA SKOZI GIBLARTAR

GIBLARTAR, 10. okt. Unp. Angleška pomorska oblastva bodo spustila skozi Gibraltar nekega italijanskega admirala, ki je na poti iz USA v Italijo. To bodo storile zaradi kurtoazije napram USA, ki so omenjenega admirala povabile še preden je bila Italija v vojni z Veliko Britanijo.

MAHER PAŠE ZAHTEVA SKLICANJE PARLAMENTA

KAHIRA, 10. okt. Reuter. Na včerajnji seji vlade je vodja saudistov Ali Maher paša zahteval, da se takoj skliče parlament na zasedanje. Predsednik vlade je odgovoril, da se bo parlament sestal najkasneje v enem mesecu.

PREISKAVA O SMRTI AMERIŠKEGA SENATORJA

WASHINGTON, 10. okt. DNB. Senat je sklenil, naj se uvede preiskava o smrti senatorja Lundoona, ki je bil ubit ob letalski nesreči 31. avgusta. Lundoon je bil eden najostrejših kritikov Rooseveltove zunanje politike v senatu. Takoj po nesreči je bila uvedena preiskava, katere rezultati po doslej niso bili objavljeni.

GOSPODARSKA OBNOVA FRANCIJE VICHY, 10. okt. Unp. Maršal Petain je po radiu napovedal gospodarski in rekonstrukcijski program v obeh Francijah ter dejal, da bodo v tem programu že sodelovali 3 milijoni begunci ter 2 milijona demobilizirancev.

GRAFFELL UMRL

NEW YORK, 10. okt. Unp. Sir Wilfred Graffell, ki je bil 40 let zdravnik Eskimov in ribičev ter lovcev na Labradorju v Kanadi, je umrl.

Mariborska napoved: Spremenljivo oblačno. Toplota se ne bo mnogo izpremenila. Včeraj je bila najvišja temperatura 20,8, danes najnižja 8,2, opoldne 21,5.

Srditi napadi na Anglijo in Nemčijo

Nemška letala so povzročila v Angliji veliko škodo - Angleška letala so pa izvršila večerne napade na nemška pristanišča in industrije

VČERAJSNJE NEMSKO POROČILO

BERLIN, 10. oktobra. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je včeraj poročalo: Nemška pomožna križarka je na svojih križarjenjih po daljnih morjih potopila za 32.000 ton sovražnega trgovskega brodom. Napadi na London in druga središča v Angliji so se včeraj in preteklo noč nadaljevali. Zadeta so bila letališča, kjer so bile uničene številne lope in zaklonišča ter številna letala, ki so bila na tleh, nadalje vojaška taborišča, tovarne za vojno industrijo, živežna in blagovna skladišča v severni Angliji, pristanišča in tovarne v zahodni Angliji. Ob škotski obali je bila trgovska ladja tako poškodovana, da je morala ustaviti plovbo. Severozahodno od irske obale so naša letala napadla večji angleški prevoz vojaštva, sestojč iz peterih ladij. Ena ladja z 20.000 tonami je bila zadeta in ni mogla več dalje. Sovražnik je poskušal bombardirati nekatera mesta v severni in severozahodni Nemčiji, pri tem pa je imel zelo hude izgube. Porušeni so bili nekaj hiš. Občalovati moramo nekaj smrtnih žrtev in tudi nekaj ranjencev med vicinim prebivalstvom. V industriji in na železnicah ni bila storjena nobena škoda. Sovražnik je včeraj izgubil 16 letal. Nemške izgube znašajo 3 letala.

DANAŠNJA POROČILA

BERLIN, 10. okt. DNB. Ob francoski obali so bili sinoči sestreljeni trije angleški bombniki tipa »Bristol Blenheim«. — Zrešili so jih nemški lovci. Dva angleška bombnika sta bila uničena tudi nad Anglijo. En nemški bombnik se ni vrnil.

BERLIN, 10. okt. DNB. V noči od 9. na 10. oktobra so posamezni angleški bombniki skušali preko Holandske vdreti v Nemčijo. Napad je bil zavrnjen, le rednim sovražnim letalom se je posrečilo, približati se Berlinu in odvreči bombe, ki pa niso napravile na vojaških objektih nobene škode. V teku noči so nemška letala letela nad Londonom in južno Anglijo. Poednost o tem napadu še ni.

DANAŠNJE ANGLEŠKO POROČILO LONDON, 10. okt. Unp. Angleška letala so v teku noči bombardirala

velika nemška pomorska oporišča Bremen in Wilhelmshaven ter odvrгла več ton bomb na pristanišče naprave. Napad na Bremen je bil huši kot vseh 32 prejšnjih ter je trajal pol drugo uro. Valovi angleških letal so metali eksplozivne in zažigalne bombe ter povzročili več požarov. Letalsko ministrstvo javlja, da so bila napadena tudi invazijska pristališča v Kanalu ter železniška križišča in orožarne v zahodni Nemčiji, kakor tudi letališča in industrijske naprave. Bombardiranje so bile tudi Fokkerjeve tovarne letal in letališče v Amsterdamu ter Kruppove tovarne v Essenu.

SKODA V ANGLIJI

LONDON, 10. okt. Unp. Nemški bombniki so popolnoma podrli važen kolodvor v Londonu ter zravnali z zemljo neko industrijsko središče v

južni Angliji v teku včerajšnjih in nočejšnjih napadov.

LONDON, 10. okt. Unp. V Londonu je bilo nocoj bombardiranih 32 distriktov. Bombe so prizadejale veliko škodo na hišah in industrijskih poslopih. V enem distriktu je padlo 20 bomb, ki niso povzročile nobene škode. Poleg Londona so obili napadeni tudi drugi kraji v Angliji. Povsod je nekaj žrtev, vendar njihovo število ni veliko.

SESTRELJENA NEMŠKA LETALA

LONDON, 10. oktobra. Reuter. Z ozirom na nemške vesti, da so bili včeraj sestreljeni samo 3 nemški bombniki, objavlja letalsko ministrstvo kraje in natančne podatke o 8 nemških letalih ter večinoma tudi imena pilotov, ki so bili sestreljeni.

Preganjanja v obeh Transilvanijah

BUDIMPEŠTA, 10. oktobra. MTI. Preganjanje Madžarov iz onega dela Transilvanije, ki je ostala pod Romunijo, se nadaljuje. Kljub intervenciji škofov se madžarski duhovniki preganjajo dalje.

Doslej je bilo pregnanih že 150 madžarskih duhovnikov in nun. Iz županij Bizar in Arad je dospelo na mejo 450 madžarskih beguncev, pričakujejo pa naval novih pregnancev.

Nov odmev Churchillovega govora

BERLIN, 10. okt. DNB. »Nemška diplomatska korespondenca« piše, da ima dejstvo, da govori Churchill v spodnjem domu o zunanji politiki, večji pomen. Angleški vladodržci razumejo zdaj, da njih besede ne veljajo več v svetu. Velika Britanija ni več vodilni činitelj v svetovni politiki. Iz Evrope je Anglija izključena. Njeni bivši zavezniki spremljajo z nezaupanjem njena dela. Ostali »pravi prijatelji« Anglije pa sploh nočejo delati po njenih direktivah, nasprotno, oni svetujejo prej tako ponosnemu imperiju. V takšnem položaju more Churchill govoriti le o malenkostnih problemih. V Burmi je ustavila Anglija prevoz na Kitajsko svojčas le zato, da prepreči Japonsko v njenih naljnih načrtih.

Torpedirana

dva grška parnika

LISBONA, 10. oktobra. Stefani. Ob portugalski obali sta bila torpedirana grška parnika, 6700tonski »Agios Nikola« in 8000tonski »Antonius Cantrina«. Posadke so rešili.

Curih, 9. okt. Devize: Beograd 10, Pariz 9,90, London 16,90, New York 4,31 1/2, Milano 21,77 1/2, Berlin 172,75, Budimpešta 85 1/2.

Mesta bolgarske Dobrudže in njihov položaj

Bolgare čakajo precejšnje naloge, da dvignejo v vsakem pogledu zanemarljena mesta

Dne 1. t.m. so bolgarske čete vkorakale še v zadnje mesto južne Dobrudže, v Silistrijo, ki so jo dan poprej zapustili zadnji Romuni. S tem je bila po 28. letih južna Dobrudža v celoti spet vrnjena Bolgariji. S pokrajino, bogato žitnico in delom črnomoške ter donavske obale, je dobila Bolgarija v Dobrudži štiri večja mesta: Dobrič, Silistrijo, Tutakan in Balčik. Skoraj tri desetletja trajajoče romunsko gospodstvo je seveda tudi v teh mestih marsikaj spremenilo, toma temeljno prebivalstvo je vendarle ostalo po večini bolgarsko, le da kaže nekaj znakov tujega vpliva. Z odhodom Romunov in prihodom Bolgarov, ki bodo izseljene Romune nadomestili, bodo dobruška mesta v celoti dobila bolgarski značaj.

Največje mesto v bolgarski Dobrudži je Dobrič, ki je štel pred odhodom Romunov 48.000, po njihovem odhodu pa še okoli 44.000 prebivalcev. Po narodnosti je okoli 30.000 Bolgarov, ostali pa so po odhodu Romunov Turki, Gagavci, Cigani, Armenci in Židje. Mesto ima še vedno 12 džamij in v starem delu mnogo znakov nekdanje turške nadoblasti. Kot središče bogate pokrajine je važno in premožno trgovsko mesto. Trgovina je večinoma v rokah Židov in Bolgarov. Stroje tobačne tovarne, v kateri je bilo zaposlenih okoli 400 delavcev, so Romuni odpeljali s seboj, prav tako tudi stroje tovarne trikotarje in olja. Vsa tri industrijska podjetja so ustanovili Romuni. Zgradili so tudi veliko novo pošto palačo.

Drugo mesto po velikosti je Silistrija, ki ima okoli 20.000 prebivalcev, od tega relativno večino Bolgarov. Silistrija leži ob Donavi in bo postala poleg Ruščuka gotovo kmalu drugo najvažnejše bolgarsko donavsko pristanišče, posebno za trgovino z agrarnimi pridelki zahodnega dela južne Dobrudže. V mestu je močno razvita tudi obrt, ki ima vse pogoje za razvoj v industrijo, pomembna panoga je tudi ribištvo, a v okolici je obsežno vinogradništvo. Kljub svojem ugodnemu položaju Silistrija pod Romuni ni doživela tistega napredka, kakor bi pričakovali. Nastala je v glavnem le večja četrt vil, v katerih je prebivalo romunsko uradništvo, ki se je sedaj odselilo.

Tretje mesto bolgarske Dobrudže je Tutakan z okoli 10.000 prebivalci. Tudi Tutakan leži ob Donavi in ima mnogo možnosti za nadaljnji razvoj. Njegovo zaledje je rodovitna poljedelska pokrajina. Tudi tu je mestno prebivalstvo večinoma bolgarsko. Močno je razvita obrt, ki izkazuje večje, skoraj že industrijske obrate. Kakor v Silistriji, je v Tutakanu doma bogato ribištvo. Dalje ima mesto obsežno pristanišče. Po svoji zunanjsčini je kaj neenotno, kajti poleg hiš starega, turškega sloga, so zrastle v zadnjih desetletjih tudi moderne zahodnjaške stavbe. Četrto pomembno mesto je Balčik, ki leži severno od Varne ob obali Črnega morja. Mesto si je izbrala pokojna romunska kraljica Marija za poletno rezidenco in dala zgraditi tam kraljevski gradič. Zaradi tega je zrastle v okolici veliko vil, ki pa števila mestnega prebivalstva dejansko niso povečale, kajti bile so obljubene le krajši čas poleti. Balčik je imel za časa bolgarske nadoblasti celo več prebivalcev, kakor pozneje, pod Ro-

muni, ker se je okoli 2000 Bolgarov v teku tega časa preselilo v Bolgarijo. Sedaj šteje komaj nekaj nad 6000 duš, od tega nad polovico Bolgarov. Romuni so zgradili tam moderne ceste, veliko mestno hišo, vojašnice in bolnišnico, ki pa je bila zaradi znane korupcije zgrajena tako, da se podira že zdaj, še preden je sploh bila izročena svojemu namenu. Postavili so jo namreč brez potrebnih betonskih opornikov na prodnato stavbišče. Med industrijo bi lahko šteli samo neki stari mlin. Romuni so odnesli iz mestne blagajne ves denar, nad dva milijona lejev, in pustili v njej samo 1 lej.

Bolgare čakajo torej precejšnje naloge, da obnove ta štiri glavna mesta Dobrudže in po-

skrbe za njihov napredek v urbanističnem, gospodarskem, kulturnem in narodnem oziru. Po odhodu Romunov bodo morali poskrbeti zlasti še za odhod Turkov, kar pa itak namerava izvršiti že Turčija sama s tem, da jih je poklicala v Malo Azijo. Romuni in Turke bodo morali nadomestiti večinoma priseljenici iz Bolgarije, kajti kakor se je sedaj izkazalo, pritok Bolgarov iz severne, Romuniji preostale Dobrudže, ne bo zdaleč tako številen, kakor so Bolgari pričakovali. Večina teh Bolgarov se namreč noče posloviti od svojih domov in so prej pripravljeni odreči se svoji narodnosti, kakor svoji tradicionalni domovini. Bolgari jih ne morejo prisiliti, da bi se preselili, Romuni jim pa tudi puščajo svobodno odločitev.

Nevtralnost da, toda ne desinteresirana

»Hrvatski Dnevnik« citira po sofijski »Zarji« članek berlinskega lista »Völkischer Beobachter« v katerem se trdi, da danes ni mogoča več v Evropi politika nevtralnosti ter dostavlja: »Če malo analiziramo ono, kar se je pri nas doslej dogajalo in se še vrši, vidimo, da politika nevtralnosti Jugoslavije ni bila desinteresirana. Vse naše gospodarsko življenje se je orientiralo k politiki osi, posebno še po vstopu Italije v vojno. So geopolitični zakoni, ki jih ne more nihče izpremeniti.

Tuji tisk piše o pritisku osovinskih sil na Jugoslavijo, v stvari pa to ni nikak pritisk, nego zakon življenja in položaja, ki ga je prinesel tok dogodkov. Nemški in italijanski listi pa zopet omenjajo sile, ki da so neprijazne politiki osi. Te sile pa nimajo vpliva na našo zunanjo politiko niti na smer naše gospodarske politike. Jugoslavija vodi danes povsem realno zunanjo politiko, vskladeno s položajem v svetu.

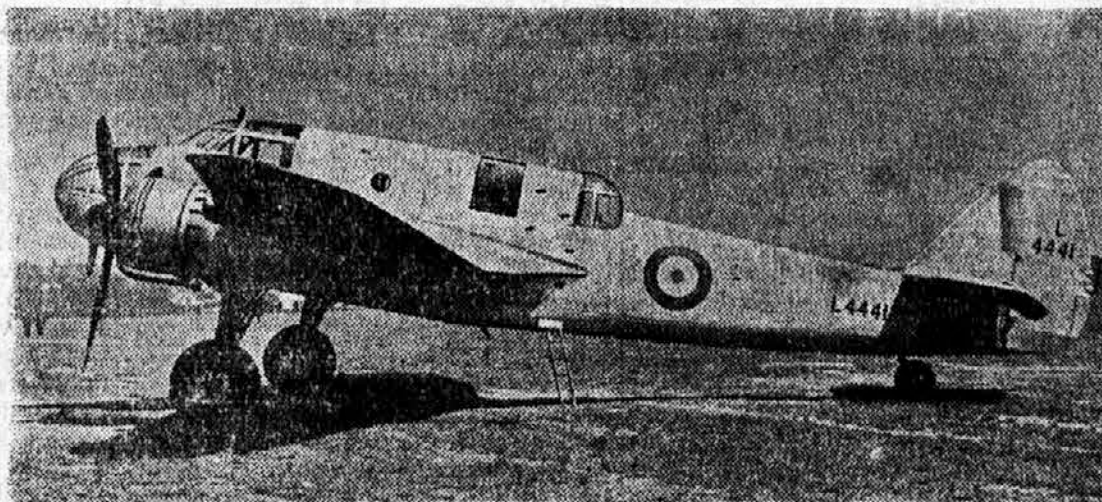
Politična razračunavanja na Finskem

Vodja finske socialno-demokratske stranke, Tanner, je imel v Helsinkih velik političen govor, v katerem je, kakor poroča »Neue Zürcher Zeitung«, ostro nastopil proti komunistični opoziciji v državi. Tanner se je posebno zavzemal za nastop proti »Društvu za svobodo in mir s Sovjetsko zvezo«, ki je neposredno po moskovskem miru povzročilo večje nemire na Finskem, v nadi, da se vlada ne bo upala nastopiti proti organizaciji s tako zvenečim naslovom. »Mi nismo vajeni«, je vzkliknil Tanner, »da bi nam mladoletni ali pa

hujskači dajali nasvete, kako naj si uredimo svoje odnose do Sovjetske zveze.« Dalje je govornik naglasil, da »so se vrinili komunisti tudi že med socialiste same v nadi, da bo Finska ubrala pota po usodi baltskih držav. »Zdaj ni čas primeren za revolucije na levo. Boj proti reakciji bo v bodoče glavna naloga delavskih vrst. Finski narod naj se zaveda, da vojne v Evropi še ni konec, zato mora biti notranje složen, vsak vpliv od zunaj je pa treba iztrebiti.«

Delavnost angleških bombnikov v napadalnih poletih preko meje

Letalski strokovnjak londonske radio postaje, Buckley Hargreaves je v predavanju v gornji temi med drugim dejal: »Od kar so se začeli nemški zračni napadi na Anglijo, so mnogi zahtevali, naj angleška letala odvržejo za vsako nemško bombo na London po tri bombe na Berlin. Treba pa je naglasiti, da je bombardiranje vojnih objektov mnogo učinkovitejše, kakor napadanje civilnega prebivalstva v mestih. Za nas je pomembnejše bombardiranje sovražnih vlačilcev in ladij na obalah Severnega morja in kanala, dalje uničevanje tovarn za letala, železniških križišč, rafinerij petroleja, nego zasipanje delavskih hišic v Berlinu z bombami. V septembru so naše letalske sile izvedle najmanj 200 poletov nad sovražne

vojaške naprave. Berlin je prejel 15 naših napadov, Essen 16, Hamm 60. Vsak večji industrijski kraj v Porurju je bil bombardiran, poškodovali smo doslej tri četrtine sovražne industrije. Petrolejske rafinerije, ki so koncentrirane po veliki

Čistoča ust
obvaruje zobe pred
boleznimi. Vsakodnevna
nega zob je torej
zapoved zdravja.

Chlorodont
zobna pasta

K položaju Nemcev v Jugoslaviji je ministrski predsednik Cvetković na zboru JRZ za donavsko banovino med drugim dejal, da »ne sme biti rešitev manjšinskega vprašanja pri nas političen posel, ne trgovina z ljudskim blagom.« — Kjer so Nemci v večini, lahko dobe svoje predstojnike v oblasti. Obsodil je profesionalni nacionalizem. »Smo pred prelomom, državo je treba zgraditi na temeljih nove Evrope.« Tako »Deutsches Volksblatt«.

Sile osi, njih prijatelji in sovražniki. Rimski »Il Tevere« prinaša velik zemljevid nove Evrope. V njem so obeležene države, ki so pod kontrolo osi, dalje Jugoslavija, Madžarska, Slovaška, Romunija, Bolgarija, Španija, Finska, Švedska in Rusija kot Nemčiji in Italiji prijateljske dežele. Med sovražne dežele sta postavljene Grčija in Anglija, Turčija je označena kot še neopredeljena sila Evrope.

Transbalkansko železnico bodo zgradili Italijani iz Albanije preko Florine k Solunu in dalje na Carigrad. Bo to najkrajša zveza Rima z orientom.

Sovjetska vojska na Daljnem vzhodu dobi nove jeklarne ob Amurju. Postavili so že stroje in dve Martinovi peči, s čimer bo udarna sila Sovjetske Rusije v vzhodni Aziji znatno pridobila.

KOMU JE PREPUŠČENA SLOVENIJA?

Ker Slovenija nima niti tistih pravic, ki jih ima po sporazumu Hrvaška, je tudi v gospodarskih vprašanjih po zaslugi naših političnih vodilcev prepuščena diktatom producentov kmetijskih in živinskih pridelkov (n. pr. glede masti) iz drugih banovin, ki zahtevajo že sedaj ponovno zvišanje maksimalnih cen za pšenico. — (»Slovenija« št. 40.)

Kultura

Slike iz življenja gamsov

V založbi Tiskarne sv. Cirila v Mariboru je izšla te dni na 46 straneh četrtinke profesorja Stanika Lapuha povest »Črni svatje«, posvečena našim gamsov. Avtor si je izbral za prizorišče Krmo v Triglavskem gorovju.

Iz uvoda spoznamo, da je pisatelj želel obogatiti naše slovstvo o divjih živalih ter vzbuditi tudi ljubezen in spoštovanje do planinskega sveta ter njihovih prebivalcev. Za opis si je izbral obliko, ki je bolj pripovednega značaja, vendar pa tudi prirodoopisnega in lovskega. Združitev vseh teh treh področij se mu morda ni povsod popolnoma posrečila. Dasi ima delo svojega »glavnega junaka« v mladem gamsu, je vendar kot povest preveč fragmentarna in zato premalo povezana v krepkejšo in globlje zajeto enoto. Toda vse to nadomestila velika avtorjeva ljubezen do planinskega sveta in živalstva, predvsem do »osrednjih junakov« gamsov, kakor tudi marsikatera posamezna slika, ki se mu je lepo posrečila. V to pripovedovanje so vključene še druge planinske živali in tudi ljudje se-

veda ne manjkajo. Te predstavljajo večinoma lovci in divji lovci, pa tudi planinci in vojaki. Pisatelj je spretno vpletel v svoj spis dogodke iz svetovne vojne na našem skrajnem slovenskem severozahodu, kakor so jih gledali in doživljali njegovi gamsi.

Knjižica, ki jo je rodila iskrena ljubezen, bo nudila zlasti vsem tistim, ki življenja gamsov ne poznajo, marsikatero zanimivo odkritje, a zanimala bo nedvomno tudi vse naše lovce ter končno sploh ljubitelje planin. Njeno privlačnost povečujejo še mnogoštevilne slike, deloma fotografije deloma risbe, pa tudi tisk in sicer preprosta oprema sta prikupna. Stilistično in jezikovno je delo preprosto, a sicer dobro, le nekaj korektur, vsaj ponekod, ne bi bilo odveč. Trditev, da so »gamsi pasli travo«, je menda pač pomota, ki jo je avtor prezrl. V uvodu moti pisanje imen Ewald Karel in Kipling Rudyard, namesto Karl Ewald in Rudyard Kipling, kakor sta se pisala sama in ju piše tudi ves ostali svet, razen Madžarov. To madžarsko pisanje priimkov pred ime-

ni se je pri nas pričelo z uradnega »šimeljna« že kar preveč seliti tudi v častnikarstvo in celo v leposlovje.

Spis, ki ga toplo priporočamo, se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane 16 dinarjev. —r.

k Priročnik za Slomškove proslave, »Slava Slomšku«, sta napisala E. Bojc in L. Kramolec ter ga izdala v samozaložbi v Ljubljani. Trdinova 8 I. Brošura obsega 24 strani četrtinke in vsebuje poleg Bojčevega orisa Slomškovega življenja še izbor iz njegovih del ter ob koncu 10 njegovih uglasbenih pesmi z notami. Knjižica bo služila posebno za šolske proslave Antona Martina Slomška.

k Antologija hrvatskih pripovednikov. Te dni je izšla v Državni tiskarni v Beogradu »Antologija savremenih hrvatskih pripovedača«. Knjiga je tiskana v latinici. Zastopani so: Vladimír Nazor, Slavko Kolar, Mile Budak, Mihovil Pavlek-Miškin, Ivan Goran Kovačić, Hasan Kikić, V. Kaleb, August Cesarec, Danko Angelinović, V. Majer, S. Mihalčić, Ivo Kozarčanin, Niko Bartulović, Gjuro Vilić, A. Muratbegović, Luka Perković, Novak Simić, Alija Nametak in Slavko Batušić.

V Rim in Berlin bo potoval v bližnjih dneh romunski kralj Mihael s predsednikom vlade Antonescom.

Koliko porabijo Angleži v Egiptu? O tem poroča »Daily Telegraph« posebni dopisnik iz Kaire. Doslej so porabili Angleži v Egiptu 20 milijonov funtov za svojo vojsko. Ko so pa prišle nove čete, so se stroški zelo povečali. Zadnji teden n. pr. so porabili Angleži pol milijona funtov, t. j. 100 milijonov dinarjev za svojo vojsko v Egiptu.

Dakar na zahodni obali Afrike je velikega gospodarskega in političnega pomena. Ladje, ki plujejo v Evropo, južno Afriko in južno Ameriko, pristajajo tu. Mesto ima veliko letališče za mednarodne letalske proge iz Evrope v južno Ameriko. Od tod vodi važna železniška proga, tako zvana Bamako-linija naravnost v plodno dolino Nigra. Pristanišče v Dakaru, ki je bilo zgrajeno v letih 1904. do 1910, se stalno dograjuje. Francoske kolonialne oblasti so 1938 odobrile 30 milijonov frankov kredita za ureditev prostorne vojne luke. Dela še niso končana. Ker je ozadje Dakara zelo bogato, se obeta mestu še velika bodočnost.

Zdravstveno oskrbo nudi socialno zavarovanje. Dasi ima svoje napake v postopku, je v principu pravilno zasnovano. Zal ga divji vrtnec, ki plete v priložnostne strankarski objem najbrezvestnejši osebnosti egoizem s strokovno izobraženostjo baš sedaj, trga na šibke kose, proces, ki je nasproten samemu bistvu resne socialne politike. — (Dr. inž. Črtomir Nagode v 8-9 šte. »Misl in del«.)

Novice

Nemško vinogradništvo

Inž. Josip Teržan

Kdo ne pozna vina »renski rizling« in »mosler«! To so vina, ki so v ugodnih legah Slovenskih gor in Haloz po kakovosti najboljša. Trta teh vinskih sort izvira iz porečja reke Rene in njegovih pritokov. Naše vinogradnike bo gotovo zanimalo, v kakšnem iz samostanov, tridesetletna vojna in kočno severne sosedne Nemčije.

V 16. stoletju najdemo vinsko trto, širom vseh krajev in pokrajin, ki tvorijo danes Veliko Nemčijo. Hude zaporedne zime in mrazovi pa so zadale hud udarec takratnemu nemškemu vinogradništvu. Gospodarske, politične in verske razmere, ki so na to sledile, so bile vzrok, da nemško vinogradništvo, ki je bilo vezano v glavnem na samostanska posestva, ni bilo obnovljeno. Kmečki punji, versko-reformatorski boji in izgon menihov iz samostanov, tridesetletna vojna in kočno razpad srednjeveškega nemškega cesarstva, so vzroki takratnega nazadovanja vinogradništva. Temu se je nato pridružil še organiziran uvoz južnih vin potom Hanze.

Pod temi neugodnimi vplivi se je vinogradništvo obdržalo samo še v sončnem območju reke Rene in njenih pritokov.

Druga velika nesreča je zadela nemško in celokupno evropsko vinogradništvo koncem preteklega stoletja z nastopom rastlinskih škodljivcev, predvsem trsne uši, ki je kot poprej kuga med ljudmi, uničila sedaj vinsko trto širom Evrope. Površina vinogradov se je zmanjšala skoraj za polovico! Vina južne Evrope so s svojo nizko ceno preplavila nemški trg in ovirala ponovno povečanje vinogradniške površine. Številni mali vinogradniki so opustili svoje vinograde in odšli v mesta med industrijske delavce.

V zadnjem desetletju se je nemška gospodarska politika usmerila med drugim tudi na dvig nemškega vinogradništva. Na področju Nemčije pred letom 1938 je bilo 80.000 ha vinogradov. Danes pa je v veliki Nemčiji 140.000 ha vinogradov (Avstrija, Sudeti, Češko-Moravska, Alzacija in Lotrinska). S to površino zavzema Velika Nemčija osmo mesto med vno pridelujočimi državami v Evropi. Te so: Italija, Francija, Španija, Portugalska, Grčija, Jugoslavija in Madžarska.

Vinogradi zavzemajo v Nemčiji v razmerju s celokupno obdelano površino samo 0,30%. To je sicer zelo malo, toda radi intenzivnosti vinogradniške kulture presega narodno-gospodarski pomen vinogradništva omenjeni površinski odstotek. Vinogradništvo zaposluje 5—6krat več delovnih moči kot ostalo poljedelstvo.

Na 1 ha vinograda se lahko v Nemčiji pri tamošnjih vinskih cenah in povprečnem pridelku, preživlja 3—4 članska družina. Ne smemo pozabiti, da je z vinsko trto posajeno samo ono tlo, ki ni sposobno za drugo kulturo. Nemška gospodarska statistika ceni vrednost nemškega vinskega pridelka z 200 milijoni nemških mark na leto. Če priračunamo k temu še gospodarske potreščine, ki so

potrebne za obdelovanje vinograda in kletarjenja (stroje, modro galico, žveplo, umetna gnojila, kletarske potreščine, in dr.) dobimo šele pravo sliko, kaj pomenijo bregovite sončne lege za skupno narodno gospodarstvo, ki za splošno poljedelstvo niso primerne, a potom vinogradništva tvorijo vseeno intenzivno iskoriščanje zemlje. Na splošno se želi pridelati v vinogradih mnogo vina, ne oziraje se na kakovost. V novjšem času pa posvečajo v Nemčiji pri pridelovanju vin največjo skrb proizvodnji prvorazredne kakovosti. Ideal so jim harmonična, mila, sladka in is-

kreča se vina, s primerno aromo in prijetno cvetlico.

Nemško vinogradništvo se presnavlja in organizira na zadružni podlagi. Ogromno število malih viničarjev se združuje v cilju tipiziranja vina. Dela se na selekciji najboljših in najrodovitejših vinskih sort, z gnojenjem z umetnimi gnojili in vporabo modernih strojev za obdelovanje se povečava donosnost vinogradništva. Zelo razširjena je tudi predelava grozdja, oz. mošta v sladok, oz. brezalkoholni grozdni sok. Baš na tem polju si obetajo velik napredek, ker smatrajo, da bo lahko zasadi s posebno vrsto selekcionirane vinske trte obširne bregove, ki niso baš ugodni za prvovrstno vino, bodo pa rodili grozdje, sposoben za sladok.

Tudi pri nas bomo morali opustiti staro tradicijo pridelovanja vina v malih obratih s par polovnjaki in preiti na večobrat, standardiziranje in tipiziranje naše vinske proizvodnje.

Življenjski pogoji slovenskega kmeta

Brez zemlje ni kmetijstva, zato je za kmečkega človeka zemlja neobhodna življenjska osnova. Ona mu predstavlja pristični življenjski prostor, ki mu naj daje eksistenčno možnost. Zato smatramo, da je važnejše od načina mišljenja in čustvovanja, od kulturnih posebnosti, tradicije, vrednotenja in ostalih izrazov subjektivnega življenja vasi, ravno temeljitejša spoznavanje objektivnih sil in pogojev kmečkega razvoja. Lotimo se najprej najvažnejših vprašanj, to je gostote naseljenosti in lastniških odn. posestnih razmer, kajti oboje nam kaže najvernejšo sliko eksistenčnih možnosti našega kmeta.

Če se ozremo na odnos med kmečkim prebivalstvom in površino obdelane kmečke zemlje, moramo ugotoviti, da je ves Balkanski polotok kot izrazito agrarno ozemlje mnogo bolj preobitlen kot pa vsa ostala Evropa. Z ozirom na razmere v naši državi je agrarna prenaseljenost in gostota kmečkega prebivalstva takorekoč največja v Sloveniji, saj živi na 100 ha polja povprečno 238 slovenskih kmečkih prebivalcev (na Danskem samo 37).

Po statistiki izkazuje najbolj kmečki značaj Prekmurje (83,7-87%) in ptujski okraj (83,2%). Nato sledi Črnomelj (81,9%), okraj Ljutomer 81,8%, Maribor levi breg (80,-%); zato so tudi okraj vzhodne Slovenije med najbolj prenaseljenimi, to so: Sobota, Dolnja Lendava, Ptuj, Ljutomer, Maribor, levi breg itd.

Od večje ali manjše kmečke gostote in prenaseljenosti je odvisno tudi gospodarsko in socialno življenje posameznih okrajev. Poglejmo še nekaj takšnih značilnosti!

Iz Prekmurja gre leto za leto 7—10 tisoč (ca 15%) neizkoriščenih kmečkih moči na sezonsko delo, kar je znamenje, da še v vzhodnih predelih ni rešeno kmetstvo in sploh narodno gospodarsko

vprašanje ter bo še treba temeljitejših gospodarskih in socialnih reform.

Ptujski okraj, ki ima največjo vinogradniško površino v Sloveniji, ima svoj pereč problem v slovenjgoriškem, predvsem pa haloškem viničarju. Tako je n. pr. v katastralni občini Gorca (Podlehnik) 54 domačih posestnikov, ki posedujejo le eno tretjino vsega zemljišča (30,7% = 189,83 ha) ter pride na domačega posestnika povprečno le 3,51 ha slabše zemlje, dočim ima 101 tuje dve tretjini celokupnega zemljišča (66% = 407,16 ha), tako da pride, na tuje posestnika povprečno 4,03 ha boljše zemlje.

V isti občini ima 36 domačih vinogradnikov le eno sedmino vseh vinogradov (14,1% = 9,22 ha) ter pride na domačega posestnika povprečno 0,25 slabega vinograda, dočim ima 55 tujcev šest sedmin vseh vinogradov (85,9% = 56,13 ha), tako da pride na tuje vinogradnika povprečno 1,02 ha najboljših vinogradov. Od tega imajo štirje inozemski posestniki več kot eno desetino vse zemlje (10,1% = 62,62 ha) in dva inozemska vinogradnika tudi več kot eno desetino vseh vinogradov (10,5% = 6,81 ha). Zemljiški odnos v Jeruzalemskih gorah (glej Jože Kerencičevo delo) so le malo boljši. -gu-

Letos bo malo medu

Čebelarji se bojijo hude zime

Lanska zima je bila dolgotrajna in ostra ter je že sama prizadela čebelarje težke izgube. Kolikor niso bili roji žrtev mraza, jih je prizadel glad. Na začetku letošnje sezone je bilo število panjev zato precej znižano. Slabi pogoji, ki jih je nudilo tudi letošnje poletje in posebno pomanjkanje paše, so bili slabotni. V času, ko so bile različne medonosne rastline v polnem cvetju, so bili najhujši nalivi, ki so onemogočili čebelarjem nabiranje medu in tako je propadla tudi ta možnost, ki naj bi okrepila slabotne roje. Težko verjetno je, da bi jesen mnogo po-

pravila stanje, v katero so čebelarstvo pahnil zimske in poletne neprilike. Najhujše skrbi pa povzroča čebelarjem even tualna huda zima, ki bi imela po njihovem mnenju posledico, da bi najmanj polovica rojev propadla. Slabotni ne bi vzdržali do spomladi. Najtežje so prizadeti čebelarji v severnih in osrednjih predelih države, toda tudi po južnih ni mnogo bolje. Temu primerno so se zato dvignile tudi cene medu, nekoliko pa je tudi tu vplivala splošna draginja. Danes je povprečna cena v maloprodaji 30 din, pa tudi na veliko je cenejši med le za kakih 8 din.

Državni dohodki in izdatki

Državni dohodki v avgustu izkazujejo v primeri z lanskim letom precejšen porast. Lani so znašali za celo državo za 165 milijonov manj, kot letos ko znašajo brez Hrvatske 1306 milijonov din. Pri tem pa so neposredni davki znašali manj in sicer le 180 milijonov, ker je plačilo zemljarine odloženo do 15. t. m. Močno so narasli dohodki posebnih davkov, trošarin, in posebno monopolski dohodki, ki so znašali lani 198, sedaj pa 235 milijonov.

nov. Železnice so vrgle 317 milijonov, lani pa le 232 milijona. Celokupni državni dohodki v prvih 5 mesecih tekočega budžetskega leta izkazujejo 5879.1 milijon din ali 263,7 milijonov t. j. 5,92% manj od predvidenih izdatkov, ki bi morali znašati 6142.8 milijonov. V resnici pa znašajo izdatki 5086.4 milijonov ali 17,20 manj kot je bilo predvideno v proračunu. V resnici so bili v 5 mesecih večji od izdatkov za 792.7 milijonov ali 15,5%.

Zamenjajte stare kovance

20. oktobra bo potekel skrajni rok za zamenjavo starih kovancev po din 1.—, 31. oktobra pa za zamenjavo starih srebrnjakov po din 20.—. Zaradi tega naj jih lastniki starih kovancev zamenjajo za nove pri blagajnah Narodne banke in državnih finančnih ustanov, po preteku gornjih rokov tega denarja ne bo več mogoče zamenjati. Pod blagajnami NB se razumejo tudi vse njene podružnice, pod državnimi finančnimi ustanovami pa vsi oni uradi, kjer se vrše vplačila in izplačila denarja. Pri event. pošiljanju denarja Narodni banki se bo kot dan oddaje štel oni dan, ko bo denar oddan.

RUBY M. AYRES:

DRUGI MEDENI TEDEN

ROMAN

5

— Ali mi to obljubiš, pa naj se zgodi kar koli?

— Obljubljam!

Ujel je še njene prste in jih poljubil. — Dragica, po končani predstavi pridem po tebe. Ne morem dovoliti, da ostaneš sama. Ali me ljubiš?

— Mar je treba vprašati?

Tega vprašanja Jimmy ni dovolj pazljivo pretehtal. Potrpt se je vrnil v ložo. Zdelo se mu je, da se bo zdaj zdaj sesul svet v temeljih.

Popolnoma je bil pozabil, da sedita Wyattovi v parterju. Kristinine rjave oči so se venomer obračale vanj, toda Jimmy je niti enkrat ni pogledal. Z očmi in z vsem svojim življenjem je visel na odru, kjer je igrala njegova ljubljena Cynthija.

— Moj Bog, tako lepa je, da se je nikoli ne odrečem! — si je dejal kakor brez uma. Zdelo se mu je, da njena mikavnost rase z vsakim trenutkom. Ne, brez nje bi ne mogel živeti. Vsaj tako se mu je zdelo ta trenutek. Brez njune ljubezni bi zanj svet ne bil vreden počenega groša. Oni drugi pa — ta vražja nesramnež! — je zaškrilpal z zobmi v svoji onemogli jezi. Ta zver, ta surovež, ki jo

je pred leti zapustil, da je umirala od gladi. Tudi sedaj nima niti za las pravice do nje. Slednjič je bilo igre konec in zator je zagnil lepo pravljico, ki se je razvijala na odru. Jimmy pa je bil obupan, da še nikoli tako.

Ko se je ob burnem ploskanju še enkrat dvignil zator, je Kristina še enkrat pogledala Jimmyja. Z očmi je blodil po odru, ko da zanj razen odra ni ničesar več na svetu. Zadušila je vzdih in se obrnila, da si obleče plašč.

V gledališču pa so še vedno ploskali Cynthiji. Challoner je čakal. Vselej mu je bilo všeč, ko je Cynthija doživljala cele plazove priznanja ter se je raz oder zahvaljevala publiki.

Toda danes je čakal zaman. Ko pa se je končno preril skozi gnečo, so mu za odrom povedali, da je gospodična Farrowa zapustila gledališče, čim je bilo igre konec.

Jimmyjevo srce se je za hip ustavilo kot mrtvo. Zakaj, bil je prepričan, da je Cynthija tako ravnala zato, da se mu izogne.

Razburjeno je vprašal:

— Ali je šla sama?

Vrtar mu je odgovoril, ne da bi ga

pogledal:

— Z njo je bil nek gospod; če se ne motim, gospod Mortlake.

Challoner je ko slepec stopil v noč. Obšel je gledališče, da pride na glavno ulico. Gospa Wyattova in Kristina sta pravkar vstopali v avto. Kristina ga je zagledala ter mu položila roko na ramo, ko je hotel mimo.

— Jimmy!

Challoner se je boječe stresel. Ko bi le mogel, bi se raje izognil.

Mortlake! Šla je torej s to zverino! — je šel imel na jeziku, ko je mehanično odgovarjal gospe Hyattovi: — Hvala vam, stokrat hvala! Hotel sem še nekoliko na sprehod, toda če ste toliko ljubezni, pa me vzamete s seboj...

Prav za prav se je stežka zavedal, kaj govori. Snel je klobuk in si trudno obrisal čelo. Sam ni vedel, kako je prišel v avto ter sedi poleg Kristine.

Silil se je, da bi kaj govoril.

— No, kako vam je bilo všeč v gledališču?

Strahovito težko je govoril, vendar se je čutil, da nista opazili njegove zadrege in utrujenosti.

— Zelo, — mu je dejala gospa Wyattova. — Večkrat sem že slišala o Cynthiji Farrowi, toda danes sem jo prvič videla. Krasna je!

— To je najlepša žena, ki sem jo kdaj videla, — je pristavila Kristina.

Challoner jo je hvaležno pogledal. Vedel je, da so žene večinoma zavistne mačke; in le redka je, ki najde za svojo

sovrstnico besedo pohvale in priznanja. Zdelo se mu je, da je bolečina nekoliko lažja.

— Če nimate kaj boljšega, Jimmy, — je dejala gospa Wyattova, — ali bi ne hotel z nama večerjati v hotelu? V Londonu ostaneva vsega samo dva tedna. Če utegneta, pojdite z nama!

Challoner je dejal, da je s tem vabilom še posebno počaščen. Toda videti je bilo, da je v nekaterih življenjskih prilikah še zelo neizkušen. Sicer pa ni imel ta večer namena, da bi še obiskal Cynthijo. Neizmerno si je želel, da bi vedela, kaj ta hip počenja. Naj vendar ve, da se kljub vsemu ne bo zadržal v žalosti in obupu!

Šla je torej s tem ogabnim Mortlakom; prav, toda tudi on ne kanj prebiti tehle ur za pečjo v žalosti in bednem premišljevanju. Zelo rad pa bi vendarle vedel, kam je odšla s tem Mortlakom. Znabiti je že v gledališču vedela, da pride po predstavi Mortlake ponjo. Zaškrilpal je z zobmi.

Obe ženi sta se o nečem pogovarjali, ko da bi njegove molčečnosti in odsotnosti niti ne opazili. Kristinin glas ga je nekoliko spominjal Cynthije. Bliskovita izprememba čustev mu je napolnila srce.

Ubogi srček! Vse to vendar ni samo njena krivda! Brez dvoma je prav tako žrtev kot on sam. Zahrepenel je po njej. Žal mu je bilo, ker je sprejel povabilo gospe Wyattove. Zdelo se mu je, da ni storil prav. Že se je hotel opravičiti, toda ta hip je taksi potegnil z vso silo, da je omahnil na blazinasto naslonjalo

Ljubljana

Žalne svečanosti za pokojnega kralja Aleksandra I.

Šeste obletnice mučeniške smrti kralja Aleksandra se je Ljubljana spominjala z vso pieteto. Že na predvečer so imele nekatere organizacije in sokolska društva komemoracije. Dopoldne je bil v pravoslavni cerkvi svečan parastos, ki so se ga udeležili predstavniki vojaških in civilnih oblastev ter številno občinstvo. — Pred spomenikom v Zvezdi so že zjutraj začeli polagati šopke svežih cvetlic učenci in učenke ljubljanskih ljudskih šol. Popoldne so polagali šopke z državnimi trobojnicami člani, članice, naraščaj in deca Sokola I. Tabor in napravili na desni strani spomenika inicialke »S. L. Vence so položili tudi vojni prostovoljci v močni deputaciji s predsedni-

kom g. Jerasom na čelu, nadalje vojni invalidi in mestna občina ljubljanska. — Pred spomenikom so ljudje ves dan prižigali svečke. Zvečer je bila svečana sokolska komemoracija v Narodnem domu, ob osmi uri pa je meddruštveni odbor ljubljanskih sokolskih društev položil pred spomenik krasen venec.

* **Loterija LKB.** Včeraj smo objavili listo izžrebanih števil loterije LKB v Celju. K tej objavi pripominjamo, da bo pravilno kontrolirana lista izžrebanih števil loterije LKB objavljena še v ponedeljek, 14. oktobra.

c **Patrona je eksplodirala.** 16 letni sin posestnika Maks Knez iz Ostrožnega pri Celju je našel v gozdu patrono, po kateri je razbijal. Patrona je eksplodirala in mu raztrgala prste na roki in stegno.

c **Živinski in kramarski sejem** bo v Celju 21. oktobra.

c **Mezdno gibanje** so pričeli čevljarji pomočniki v Celju. Zahtevajo zvišanje plač in sklenitev kolektivne pogodbe. Kljub temu, da med mojstri ni mnogo razumevanja za težnje pomočnikov izgleda, da bo prišlo do sporazuma.

c **Premeščen je od davčne uprave** v Celju k davčni upravi na Vrhniko davčni uradnik Jakob Grmek.

c **Preskrba prebivalstva s premogom.** Mestno poglavarstvo objavlja: Zaradi visokih cen in pomanjkanja drv za kurjavo se priporoča prebivalstvu, da se preskrbi z velenjskim premogom, ki je po svoji kurilni vrednosti boljši in cenejši od drv. Mestna občina obenem prosi direkijo državnega rudnika Velenje, da v največji meri ugodi naročilom.

c **Učiteljsko zborovanje.** Okrajno društvo JUU v Celju bo imelo redno občni zbor v soboto, 12. t. m., s pričetkom ob 9. dopoldne na I. dekliški ljudski šoli v Celju.

c **Spominske proslave** so bile včeraj ob šesti obletnici tragične smrti kralja Aleksandra na celjskih šolah. — Po celjskih cerkvah ni bilo nobenih svečanosti.

† Dr. Gvido Sernec

Iz Ljubljane jep rišla danes vest, da je v tamkajšnjem »Leonisču« po daljši bolezni preminul v 62. letu starosti znani celjski odvetnik g. dr. Gvido Sernec.

Pokojnik je bil odličen narodni mo, ki se je mnogo udeleževal zlasti v sokolskih vrstah. Ko se je 1909 gradil v Gamberju Sokolski dom, si je kot starosta celjskega Sokola pridobil velikih zaslug. Dolgo dobo je bil tudi starosta celjske sokolske župe ter do nedavna aktiven telovadelec. V predvojni dobi je bil izredno marljiv član vaditeljskega zbora pri celjskem Sokolu. Koncem 1909 se je preselil iz Celja v Ormož, kjer je otvoril odvetniško pisarno, ki jo je vodil vse do prevrata, ko se je spet vrnil v Celje ter z očetom, pokojnim narodnim delavcem dr. Josipom Sernecem, vodil skupno odvetniško pisarno. Po očetovi smrti 1925 je sam prevzel pisarno. Med drugimi pomembnimi funkcijami je bil tudi podpredsednik upravnega sveta Celjske posojilnice.

Zemski ostanki pokojnika bodo prepeščeni v Celje. Dan in čas pogreba bo objavljen naknadno. Vrlemu in zaslužnemu narodnemu možu bodi ohranjen svetel spomin, užalosteni rodbini in svojem iskreno sožalje!

Nesreča na postaji Rače-Fram

50 letni delavec Klet Ivan iz Prepoli pri Račah je včeraj popoldne nakladal s svojim 19 letnim sinom Ivanom hlode na vsak na železniški postaji Rače-Fram. Pri delu sta prepozno opazila brz vlak, ki je zadel na enem koncu v hlood. Hlood je z vso silo priletel v oba delavca ter jih vrgel po tleh, pri čemer si je Klet Ivan star. zlomil nogo in rebra ter dobil tudi poškodbe na glavi, sin pa ima zlomljeno nogo. Oba so prepeščeni v mariborsko bolnišnico.

Seja mestnega sveta ljubljanskega

je sklicana na petek 11. oktobra ob 17. Na dnevnem redu bodo poročila finančne odbora, med drugim zadevajoča: zboljšanje gnotnega položaja mestnih nametščencev, draginjske doklade in minimalne mezde, računski zaključek mestne občine in mestnega pogrebne zavoda za l. 1939-40, vstop mestne občine ljubljanske v »Ljubljanski velesejem«, družbo z omenjeno zavezo, zgraditev poslopja za okrajno načelstvo in upravo policije, naprava zaklonišč za mestne urade v hiši Krekov trg 10, nadalje poročila gradbenega odbora o raznih parcelacijah ter trošarinskega in personalno-pravnega odbora. Po javni seji bo še tajna seja o raznih personalnih zadevah.

Na tem obsežnem dnevnem redu je razveseljivo to, da prideta na sejo tudi dve zadevi, ki sta najaktualnejši in najvaž-

nejši: pravilnik fonda za zaščito in preskrbo prebivalstva in odbritev izrednega kredita v svrhu nabave inventarja za mestni aprovizacijski urad. Torej bo tukaj prilika, da se mestni svetovanci v potrebnih meri porazgovorijo o stvareh, ki so življenske važnosti za ljubljansko prebivalstvo, to je o aprovizaciji, o protidraginjski akciji in o vsem, kar je s tem v zvezi, pa da podajo svoje mnenje in stavijo primerne predloge. Da bo javnost videla, da je mestni svet v sedanjih težkih časih in razmerah docela na svojem mestu, da se zaveda svojih nalog in dolžnosti in da posveča vso skrb in brigo varovanju interesov Ljubljane in njenega prebivalstva. Zato pričakujemo, da bodo na tej seji storjeni koristni sklepi, po katerih se bodo potem vse zadevne akcije mogle razvijati v pospešenem tempu, na učinkovit način in s polnim uspehom.

skavti niso mogli pozdraviti z bolgarskimi brati.

a **Konvikl »Dom visokošolč«**, pod novo upravo univerzitetnih oblastev ima še nekaj mest prostih. Zato se morejo v prihodnjih dneh še vložiti prošnje za sprejem v Dom, in sicer po obrazcih, ki se dobe pri upravitelji Doma.

BOLGARSKI SKAVTI V LJUBLJANI
Sinoči je na potu iz Sofije v Italijo prispelo v Ljubljano 150 bolgarskih skavtov. Potujejo v Padovo, povabljeni so na slavnosti, ki jih bo tam imela fašistična mladina. Enourni postanek svojega vlaka na ljubljanskem kolodvoru, so mladi Bolgari porabili, da so si malo ogledali Ljubljano v okoliših kolodvora, kolikor je bilo to ponoči in v dežju mogoče. Ker njihov prihod ni bil znan, se ljubljanski

Celje

Komemoracija za pokojnim kraljem

Sokolsko društvo Celje-matica je priredilo sinoči ob 20. v primerno dekorirani društveni telovadnici komemoracijo ob priliki obletnice smrti blagopokojnega kralja Aleksandra. H komemoraciji se je zbralo celotno članstvo in naraščaj društva tako, da je bila telovadnica nabito polna sokolskih pripadnikov. Sokolski or-

kester je uvodoma zaigral Chopinovo »žalno koračnico«, nato je sledil spominski govor o pokojnem kralju, ki ga je govoril prof. Ivan Mlinar. H koncu je sledila še državna himna in pesem sokolskih legij, nakar je bila lepa spominska svečanost zaključena. Proslave so se udeležili tudi pripadniki Sokola I.

Pekovski pomočniki za svoje pravice

Celjski pekovski pomočniki so nas naprosili za sledečo objavo: Pekovski mojstri trdijo, da ljudski kruh, ki je pečen v soboto, ni več užiten v ponedeljek. Mojstri bi radi dosegli, da bi se kruh, namenjen za ponedeljkovo prodajo, pekel ob nedeljah zvečer, za kar so že intervenirali na pristojnih mestih, sklicevaje se na gornjo trditve. Ako bi pomočniki delali v nedeljo zvečer, bi bil s tem kršen 36 urni počitek, ker je po uredbi prepovedano vsako nočno delo v pekarnah. Pomočni-

ki so nam včeraj predložili kruh, ki je bil pečen že v petek 4. t. m. in je bil še po petih dneh popolnoma užiten. Pomočniki prosijo pristojne oblasti, da se jim ne bi kršil nedeljski in nočni počitek, ker je dokazano, da trditve mojstrov, da kruh, ki je pečen v soboto za ponedeljek, ni več užiten, ne drži. Kjer kruh ne bi bil v redu, so krivi mojstri sami, ker ali ni dovolj pečen, ali pa se po peki z njim ne ravna pravilno.

POŽAR

Včeraj zjutraj okrog pol 4. ure je prišla goreti baraka, v kateri je bil tudi hlev, pri posestniku in krojaškemu mojstru Valentinu Baumgartnerju v Cretu. Poslopje je ožen skoraj popolnoma uničil. Vnela se je tudi že streha na hiši. K sreči so ljudje ogenj pravočasno opazili, zbudili domače, ki so ogenj s prihičnimi sosedji pogasili in rešili hišo. Škode je okrog 5000 din. Ogenj je najbrž zanelila iskra iz žagovine, ki jo je prejšnji večer vajence v bližini poslopja stresel iz peči na žagovino.

c **Nogo si je zlomil nad kolenom** pri igri triletni sinček posestnika Anton Mraz iz Olimja pri Podčetrtku.

c **Voz se je prevrnil** na 26 letnega mizarkega pomočnika Avgusta Lesjaka iz Levca pri Celju. Pri tem mu je zlomilo nogo pod kolenom.

c **Štiril prste na roki** je odrezala cirkularka 63 letnemu tesarju Francu Lamutu iz Sp. Zreč pri Konjicah.

c **Kap je zadela** pri delu na cesti na Hribu sv. Jožefa včeraj dopoldne delavca Pristovnika. Z rešilnim avtomobilom so ga prepeljali v celjsko bolnišnico.

Vesela zgodba o neugnanem prekmurskem teletu

Mala prekmurska vas Budinci, najsevernejša naselbina v naši državi, je doživela svojevrstno senzacijo. Na koncu vasi, v bližini madžarske meje, živi precej premožna kmetica. Nekega dne je spustil njen sin kravo in par tednov staro tele na dvorišče. Tele se je prestrašilo — česa, ni točno ugotovljeno, mogoče ni bilo vajeno svobode — pa je čez drn in strn pobrisalo proti borovemu gozdičku, ki se razprostira tik ob meji. In prav tu je začel budinske senzacije, ki je celo nekoliko mednarodnega značaja. Tele je namreč izkoristilo zapleteni sistem mednarodnega prometa in je po potrebi raje emigriralo, kot pa da bi se dalo ujeti. Pojavljalo se je včasih pri nas, včasih

na Madžarskem, kot je bilo pač situaciji primerno. Paslo se je večinoma po njivah in delalo ljudem precejšnjo škodo. Prenočevalo je v gozdu.

Tele je bilo na svobodi že mesec dni. Nanj so prirejali široko zasnovane love. Tako so se zbrali nekoč možje in fantje iz cele vasi ter šli na lov z lasi, tako nekako kot vidimo v kovbojskih filmih. Teleta niso ujeli, pač pa silen nalive. Potoki so tako narasli, da se niso mogli več vrniti domov, temveč so prenočevali v sosednji vasi. Med vaščani, posebno pa vaško mladino, so krožile že dolgo zgodbe o pošastnem divjem teletu, ki se skriva v gozdu, da ga nihče ne more ujeti, žre ajdo in fižol, da ne bo ničesar ostalo

več za dolge, gladne zimске dni. V nekaterih zgodbah je imelo 6 nog in zobe kot lev.

Kot v dobri pravljici, je tudi tej pošasti zavil vrat nedolžen in priden fantiček. To je bil mali Šandor. Na poti v šolo je opazil tele, skočil po strica in stric za teletom. Stric in tele sta nato bežala do markovskega parnega mlina. Tu ga je stric ujel. Nekaj časa ga je vlekel za seboj, priskočili so drugi in budinske mednarodne senzacije je bilo konec. Tele je spet v hlevu budinske vdove in pravijo, da so mu izpuhtele pri polnih jaslih vse hude misli na svobodno pohode po gozdu in obmejnih njivah. P. B.

Rudarski kraji v boju z draginjno

V torek 8. t. m. je bila v Ljubljani deputacija iz naših rudarskih središč. Oglašila se je na banski upravi in bila sprejeta pri banu. V deputaciji so bili župani Klenovšek za Trbovlje, Malovrh za občino Hrastnik-Dol, Prosenec za Zagorje, Lešnik za občino Sv. Krištof, za senovsko občino pa župan Fabjančič. V odposlanstvu sta sodelovala še banski svetnik Križnik Filip iz Trbovelj in kot zastopnik upokojencev Domšek Ivan iz Hrastnika. Zastopniki rudarskih središč so opisali banu težak položaj v revirjih, kjer je občutna draginja. Težko prizadeti so staroupokojenci, upokojenci, vdove in sirote. Že nekajkrat so najbolj prizadeti to izrazili na občinskih uradih v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju. Prebivalstvo trboveljske občine je sklicalo tudi sestanek odgovornih zastopnikov rudarskega prebivalstva. Zbrali so se zgoraj navedeni predsedniki rudarskih občin, zastopniki podružnic Bratovskih skladnic, Zveze rudarjev Jugoslavije, Narodne strokovne zveze, Jugoslovenske strokovne zveze, Zveze združenih delavcev, Organizacije stavbinskih delavcev v Trbovljah, Organizacije steklarskih in kemičnih delavcev v Hrastniku, Načelstvo II. rudarske skupine in organizacije upokojencev. Bili so sprejeti sklepi, ki jih je deputacija predložila banu. V tej svoji vlogi predlagajo zastopniki rudarskega delavstva sledeče:

1. Z zvišanjem cen vsem življenjskim potrebščinam je nujno, da se takoj zvišajo tudi pokojnine staroupokojencem, upokojencem, vdovam in sirotam ter pririzke rentnine rentnikom. Postopoma z draginjo pa je nujno, da se zvišajo tudi podpore svojem vpočlicanih. 2. Določijo naj se maksimalne cene za vse življenske potrebščine tako pri veletrgovcih, kakor pri trgovcih na drobno, upoštevajoč pri tem maksimalni zaslužek trgovcev. 3. Racionalizirajo naj se življenske potrebščine, se prepreči prekomerno kopičenje istih, kar tudi povzroča naraščanje draginje. 4. V industrijskih središčih naj se osnuje iz državnih sredstev zadostna zaloga življenskih potrebščin.

Predlogu, ki je bil izročen so predložili še spomenico Društva rudniških upokojencev, naslovljeno na senatorje Mihelčiča, Smodeja in Brodarja, resolucijo iste ga društva ter dve prošnji Kluba upokojenih rudniških nameščencev. Ban je deputaciji zagotovil, da bo enako vlogo, ki je bila poslana na ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje, toplo priporočal in utemeljil. Enaka vloga je bila naslovljena še na ministrstvo za šume in rude ter na kmetijsko ministrstvo.

Pričakujemo, da bodo merodajni činitelji, s primernimi odločbami olajšali položaj delovnega ljudstva v premogovnih revirjih ter upoštevali predloge, ki so jih predložili zastopniki vseh prizadetih.

Trboveljski drobiž

Dvoje nezgod. Na vzhodnem obratu se je v jami pri delu ponesrečil rudar Vrtovšek Jože. Poškodba je lažjega značaja. V zapadni jami pa se je poškodoval na roki rudar Suligoj Alojz. Oba ponesrečenca se zdravita v bolnišnici. Tudi učenka meščanske šole Ciboj Božena, kateri je priletel na izletu v glavo precej velik kamen, se zdravi v bolnišnici Bratovske skladnice.

Za prometne uradnike so premeščeni na tukajšnje postaje gg. Glisović Dragoljub iz Brezovice, Zelenik France iz Slov. Bistrice, Seibitz Viljem iz Zidanega mosta, Hrobat Franc iz Murske Sobote in Bogataj Vladislav iz Medvode. Iz Trbovelj pa je odšel v Kotoribo prometnik g. Jenko Janez.

Kap je zadela znanega lovca in rudniškega upokojenca g. Dominika Ranzingarja. Z rešilnim avtom so ga pripeljali v bolnišnico Bratovske skladnice.

o Premeščen je na lastno prošnjo za starešino okrajnega sodišča v Radovljico dr. Ivan Močnik iz Višnje gore.

Zanimivosti

CBS - fantastične oči in ušesa vsega sveta

V Ameriki čez šestdesetinko sekunde izvejo, kaj se dogaja v Evropi

V našem listu ste že gotovo večkrat opazili med najnovejšimi vestmi o svetovnih dogajanjih tudi sledeče: »CBS poroča, da itd.« Kdo je ta skrivnostni CBS, ki prinaša najhitreje vesti iz celega sveta in jih prebira prav kmalu tudi naš bravec? CBS je skrajšana oznaka za veliko ameriško radijsko podjetje Columbia Broadcasting System, ki danes s pravo ameriško naglico in izredno velikopoteznostjo konkurira slovečim poročevalskim agencijam, kot so znana Reuterjeva, nemški DNB, italijanska Stefani, francoska HAVAS itd. Poleg mnogih najmodernejših pri dobitih tehnik, igra glavno vlogo pri tem tudi najmodernejši sotrudenik sodobnega novinarstva: radio-reporter.

Druga svetovna vojna je postavila

modernejše poročevalske službi

nove, veliko večje zahteve, kot pa je bil to slučaj v prvi svetovni vojni, pa tudi malo časa pred sedanjo vojno samo. Velika ameriška radijska podjetja so poskrbela že takoj na začetku sedanjega spopada, da v pravem ameriškem tempu organizirajo tudi svojo poročevalsko službo. Za vsako ceno so hotela doseči le en cilj: svojemu občinstvu preskrbeti najhitreje najinteresnejše in najvažnejše vesti. In te mu sporočajo res za vsako ceno.

Hitrostni rekord v poročanju

važnih vojnih in drugih dogodkih ima sigurno danes CBS ne samo v Ameriki, temveč po celem svetu.

Uredniški oddelek tega orjaškega podjetja je v razkošni in ogromni palači na newyorški Madison Aveniji.

Svoje oči in ušesa pa ima po vsem svetu.

Poročila prejema iz večih važnih in zanesljivih virov. Prvi vir so vesti United Pressa in International Servicea, natipkana na posebnih pisalnih strojih na daljavo. Pošiljajo jih redakcije omenjenih agencij, ki so samo nekoliko oddaljene. Drugi vir tvorijo poročila nešteti lastnih dopisnikov, ki jih je CBS razkropil po vsem svetu. Vesti pošiljajo telefonsko in brzojavno. Poleg tega pa poročajo občinstvu iz najvažnejših svetovnih središč neposredno preko radia in to dvakrat dnevno! Tretji vir so poročila vseh uradnih kratkovalovnih radijskih postaj sveta. Na njih prežijo preizkušeni novinarji v posebnem oddelku CBS-a za kratke valove. Ti

»lovci na kratke valove«

obvladajo 17 jezikov ter lahko zasledujejo prenose vseh važnejših uradnih postaj, ki jih nato takoj sporočajo redakciji.

Kdaj izve občinstvo najnovejše vesti? Za ta poročila ima radijska družba določen čas na sporedu svojih oddaj. Toda, če so prispele posebno važne vesti, prekinemo navadno v sporednih določeno oddajo ter jih takoj sporoče. Vesti ne sporoča napovedovalec, temveč takozvani »analiste«. »Analiste« je

časnikar visoke naobrazbe in širokega obzorja,

ki ne sporoča samo gole vesti, temveč jim dodaja tudi primeren komentar, to je, občinstvu narekuje sproti že, kar članek. Pravijo, da so »analiste« danes v Ameriki prav tako popularni in sloveči med navadnim občinstvom, kot slavne filmske zvezde. Najpopularnejši med njimi so E. Dawis, L. Wells in Albert Warner. Ti trije danes

usmerjajo gledanje nekaj milijonov Američanov

na vsa dogajanja na svetu. In prav zato so njihovi komentari važni tudi za nadaljnji potek teh dogajanj samih, saj vemo, kako pazno jim sledi ameriška javnost.

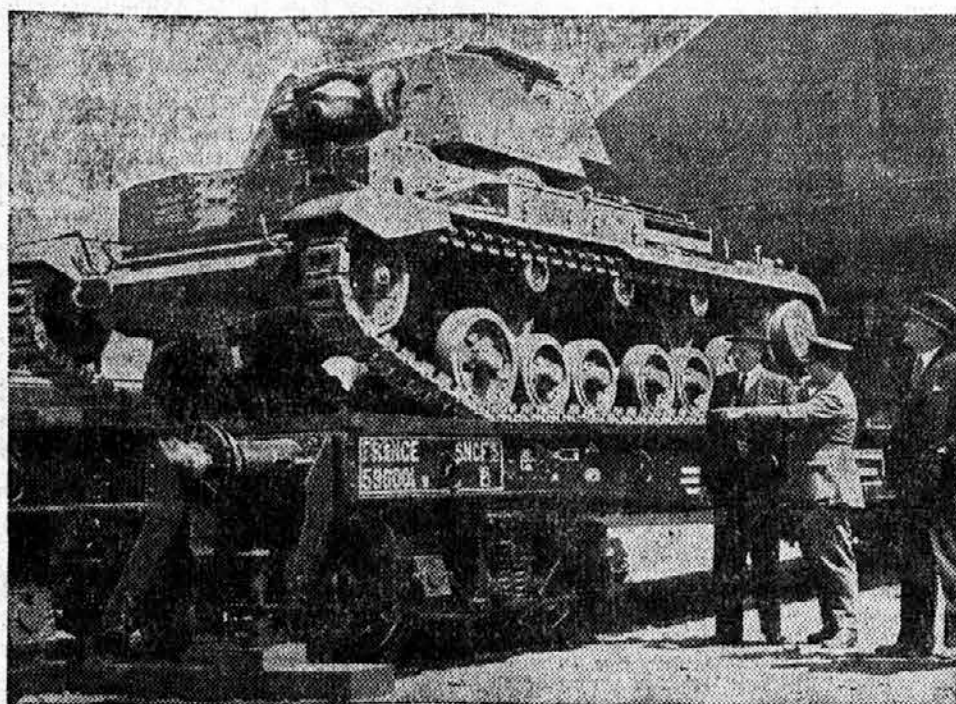
Mnogo zgovornejši primer napredka sodobne poročevalske službe pa nudijo občinstvu

čezoceanske kratkovalovne radijske reportaže.

Povsod jih prenašajo krajevne radijske postaje. Tako odhaja danes v Londonu in Berlinu reporter CBS dnevno dvakrat v poslopje londonskega oziroma berlinskega radijskega podjetja in tam preko mikrofona oddaja najnovejša poročila. Seveda je tekst teh poročil primerno prerešetan na cenzuri, ki v nobenem primeru ni premila. Teh poročil pa niti angleški, niti nemški poslušalci londonskega ali berlinskega radia ne morejo slišati. Iz poslopja radijskega podjetja jih namreč prenašajo preko telefona do kratkovalovne radijske postaje in od tod v Severno Ameriko, kjer jih sprejema kratkovalovna postaja RCA, ki se nahaja na otoku Long Island v bližini New Yorka. Od tod pošiljajo po žici reportaže naprej oddajnici, ki se nahaja v zvezni državi New Jersey. Sele iz orjaškega stolpa te postaje jih lahko sprejemajo ameriški radijski poslušalci na svojih aparatih. In vendar ta zamotan

prenos reportaže iz Berlina ali Londona ne traja več kot šestdesetinko sekunde! Kratkovalovni oddelek CBS pa prejete reportaže s pomočjo kratkih valov pošilja takoj

„Novo pečeni“ tank pred odhodom na fronto

Angleški srednji tank, ki je bil pravkar izdelan v tovarni, naložen na poseben transportni vagon, ki ga bo prepeljal na odrejen frontni odsek

Kirurg, ki s padalom obiskuje svoje paciente

Znano je, da je skakanje s padali v Rusiji tako razširjeno, da ga nekateri smatrajo za nacionalni ruski sport. Pri vsem tem pa je vendarle verjetno, da se padalo prav malo ali pa sploh ne uporablja kot normalno prometno sredstvo. Tega najmodernejšega, a vendar malo neobičajnega prometnega sredstva se mora posluževati neki kirurg iz Odese. Njegovi pacienti so čisto jako oddaljeni od njegovega bivališča v osamljenih vaseh v prostrani stepi, ki niso zvezane z ostalim svetom s kakršnimi koli prometnimi zvezami, včasih pa stanujejo tudi kar v

posameznih kočah. Da bi prišel do njih, uporablja ta kirurg letalo in padaio. S svojo zdravniško torbo in ročno lekarno skače iz letala s padalom ter na ta način obiskuje svoje paciente. Doslej je ta hrabri zdravnik preko dve sto krat na ta način posestil svoje paciente.

KAKO DOLGO STA BILA ADAM IN EVA V RAJU

Katehet: Kako dolgo sta bila Adam in Eva v raju?

Pepček: Do jeseni!

Katehet: Zakaj pa ravno do jeseni?

Pepček: Ker prej jabolka niso dozorjela!

Preizkušnja

»Dandanes fantom ni drugega mar kot samo sport. Za resno delo, ki ga življenje zahteva od moža, nimajo ne volje ne vztrajnosti. Ko sem bil jaz mlad...«

Kadar je stari gospod Trdina začel ta stavek, je zmeraj sledilo dolgo pripovedovanje o tistih dneh, ko še ni bil šef podjetja, ampak le vajenec in pomočnik. Njegova povest je potem vselej končala s pohvalo tedanje mladine, kako je bila pridna, vestna, zanesljiva, v svoji stroki temeljito podkovana, skratka mladina, ki jo je gospod Trdina dandanes tako pogrešal.

Gospod prokurist je bil vajen teh šefovih premišljevanj in mu tudi dosti ni ugovarjal, dasi je imel vse boljše sodbo o današnji mladini. Zato je tudi tokrat samo pripomnil s vlijudnim nasmehom: »Malo prečno gledate, gospod Trdina. — Torej, jaz sem od 27 po-nudb, ki smo jih prejeli na razpisano mesto praktikanta, izbral tukaj tri. Dosedevno najbolj všečnega kandidata pa sem povabil za danes, naj se pride osebno predstaviti. Najbolje bo, da ga vi sami malo izprašate in takorekoč preizkusite.«

Gospod šef je priklimal: »Da, da, preizkušnje treba... Ali sem vam že kdaj pravil, kako sem jaz dobil mesto vajenca? Poslušajte, je nadaljeval, preden je mogel prokurist pripomniti, da je to storijo že nekajkrat slišal. »Torej tisti moj šef vam je bil zgled varčnega trgovca. In tako varčnost je zahteval tudi od svojih ljudi. Ko sem vstopil v njegovo

pisarno, da se predstavim, je ležalo na tleh nekaj sponke.«

»In vi ste jih pobrali, in to mu je bilo všeč,« se je smejal prokurist. »Vaš šef sam jih je natresel tja, da vas preizkusi. Ni napačna ideja.«

»Kajne?« se je namuznil Trdina in že vrgel iz škatlice na tla ob pisalni mizi nekaj sponk. »Preizkušnja tudi za bister pogled!« je pripomnil.

Točno ob enajstih je prišel sluga najaviti prosilca. Vstopil je dečko, visoko zraščeno, svežih lic in očividno krepkih mišic. »Zogo zna gotovo imenitno brcatil!« je bila prva tiha misel gospoda Trdine, ki je sicer prijazno povabil kandidata naj sede.

S svojega mesta pa je fant moral videti raztresene sponke. Saj so se srebrno svetlele na parketu, naravnost bodle v oči. In se je gospodu Trdini za hip tudi zazdelo, kakor da bi jih dečko opazil in hotel pobrati. A bila je prevara, dečko tega ni storil. In najsi so sicer tudi bili zadovoljivi njegovi odgovori na stavljena vprašanja, se gospod šef od tega ni dal premotiti.

Nastal je kratek molk. Gospod Trdina je samo čakal, če se bo dečko le še zganil in pobral sponke, pa je pomežiknil na prokurista, češ, ali vidiš, mladina nekaj in danes... Zdal pa je gospod šef vstal, — fant je storil isto — in s še vedno dobrohotnim glasom je dejal: »V splošnem bi ustrezali... toda, kako je pa kaj z varčnostjo in s tistim, ki mu

pravimo: smisel za stvar, imeti odprte oči za vse... Hm, recimo, na primer: te sponke tukaj pred vašim nosom...«

Fant je postal rdeč ko kuhan rak. Hitro se je pripognil in pobral sponke.

»Seveda, če vas kdo z nosom dregne vanje... Ampak čut za red, sam nekaj vedeti!« je razlagal stari gospod Trdina.

»Oprostite, gospod, saj sem jih videl...«

Dečko je bil v zadregi.

»Kaaaj?« Gospod Trdina je stopil korak nazaj, tako ga je osupnilo. »To je pa še veliko hujše!« je dejal z ostrim glasom, obraz mu je postal mrzel. »Videl ste jih, pa jih niste pobrali? To je, to je... Prijatelj, — Nič več ni rekel gospod Trdina, samo njegova kretnja z roko je povedala: Pojdi, opravil si. Tudi gospod prokurist, ki mu je fant očividno bil simpatičen, ni črnil besede.

Tedaj pa se je fant vzravnil, pogledal gospoda šefa naravnost v oči in dejal s krepkim, samozavestnim glasom: »Oprostite, gospod Trdina, priznati moram, da sem sponke videl in sem jih hotel pobrati. Ampak sem si rekel: te sponke je najbrž raztresel kak uslužbenec, gospoda šefa pa tega še nista opazila. Če jih pobrem, potem bi... da, potem bi utegnil s tem škodovati tistemu uslužbencu... mogoče kakemu mojemu bodočemu tovarišu... Zato jih nisem pobral.«

Tišina. Gospod prokurist se zadovoljno pogladi po bradi, stari gospod Trdina pa nekaj časa zamišljeno gleda v tla, nato položi fantu roko na ramo in mehko pravi: »No, je že dobro. In jutri zjutraj ob osmi uri se začneja vaša služba.«

spet nazaj v svet, tako da lahko radijski reporter v Londonu ali Berlinu sliši svoj glas iz Amerike! Pravcati čudež — toda zato tudi stane dnevno deset tisoč dolarjev! Pa seveda tudi prinaša prav toliko ali pa še več na drugi strani!

Pri tem opisu nikakor ne smemo prezreti poglavitnih junakov teh čudežnih reportaž! To so radijski reporterji, ki jih moramo tudi za vsako ceno nabavljati točno ob napovedanem času vsak dan, premagovati vse mogoče ovire, ki mnogokrat grozijo preprečiti oddajanje, z žalostjo v srcu zreti, kako

cenzorske škarje strižejo najzanimivejše vesti,

katero so si le s težavo izbojevali, in po bogve kaki ceni. Pri tem so prav pogosto tudi v neposredni življenjski nevarnosti samo zato, da bi radijski poslušalci imeli čim točnejši opis bombardiranj in vsega, kar se pri tem v prizadetih ljudskih središčih dogaja.

Neuspela poroka na razdaljo

V nekem vojaškem taborišču na zapadni fronti je bila nenavadna poroka. Neki redov je zaprosil svojega komandanta, da mu dovoli poroko z mladenko, s katero je že pet let zaročen. Ker ženini ni mogel dobiti dopusta, je bil poročni obred opravljen v navzočnosti komandanta in vojaškega duhovnika. Ističasno bi morala biti v Magdeburgu pred oltarjem njegova nevesta in njegov namestnik, ki bi mesto njega izrekel usodni »da«. Ta poroka na razdaljo pa ni uspela, ker nevesta tistega dne ni mogla v cerkev in je šele čez en teden prišla v cerkev k poroki. Zato so nemške oblasti proglasile ta zakon za neveljaven. Čudno pri vsem tem pa je, da je vprav tisti dan prišel domov tudi novopečeni zakonski mož ter je bil v domači cerkvi drugič pri poroki, ki kljub temu ni veljala.

Kamela pri nas in drugod

V Evropi, kjer kamele ali dromedariji ne živijo kot koristne živali, temveč jih imamo priliko videti samo v cirkusih in zooloških vrtih, se običajno izraz dromedar ali kamela ne smatra za poseben poklon, ako merimo z njim na kakega drugega človeka. Drugače je to v orientu, posebno v Arabiji, kjer je kamela izredno važna in koristna žival. Ko vdova žaluje ob trupu preminulega soproga ter se spominja pokojnikovih vrlin, se čisto čujejo besede: »Oh, ti moj dromedar!«. In na tem ne najdejo Arabci prav nič čudnega.

Iskanje premoga z umetnimi potresi

Iznašli so nov način ugotavljanja ležišč premoga izpod morskega dna. Metoda obstaja v tem, da se povzročijo umetni potresi, s pomočjo katerih se odkrijejo pod morjem terciarni skladi, v katerih se nahaja premog. Na Japonskem so že pred tem dalje časa odkrivali na ta način premog pod zemljo. Sedaj se je izkazalo, da je ta metoda uporabna z nekaterimi izpremembami tudi za odkrivanje premoga pod morjem. Na morskem dnu je treba izzvati eksplozijo dinamita, ki povzroči lažji potres. Tresljuje, ki zaradi

KRIZA PRI SUEŠKEM PREKOPU

Ameriški tisk omenja med žrtvami vojne tudi družbo Sueškega kanala. Delnice Sueškega kanala so prinašale v mirnem času velikanske dividende, ker je družba z raznimi pristojbinami ubirala lepe denarje. Sedaj pa promet popušča ter je že toliko manjši, da družba ne izplačuje nikakih dividend več ter je bila celo prisiljena, odpustiti večje število delavcev in uradnikov ter reducirati stroške za dela pri vzdrževanju prekopa.

Če poseže sodnik v boks-match

Maribor

Veličastna poklonitev v kralju mučeniku

Obmejni Maribor se je ob šesti obletnici marsejske tragedije ponovno nadvse dostojno poklonil blagopokojnemu kralju-mučniku, ki je simbol naše narodne skupnosti. Že včerajšnje dopoldanske cerkvene svečanosti so pokazale, da naši zavedni meščani čutijo s svojim narodom ter še vedno bridko objokujejo ogromno izgubo, ki je vrezala v kamen naše zgodovine črn datum: datum padca velikega heroja, ki se je ves žrtvoval za svojo domovino.

Zvečer so Mariborčani in okoličani do zadnjega kotička zasedli veliko dvorano Sokolskega doma na Aleksandrovi cesti, kjer je bila komemoracija za blagopokojnim kraljem. Pročelje dvorane je bilo odeto v črno, od katere se je odražal kip kralja-mučenika, ob strani pa je visela

naša trobojnica. Točno ob napovedanem času so prišli na oder praporščaki vseh sokolskih edinic.

Grobna tišina je otvorila žalno svečanost. Nato so zapeli pevci pod vodstvom prof. Vrabca žalostinko »Večnaja pamjat«, prapori pa so se poklonili kraljevemu liku. Nato je dramska prvakinja gđ. Kraljeva recitirala prigodnico o usodnem kraljevem potovanju, pri čemer se je orosilo marsikatero oko v dvorani. Spet so zapeli pevci, nato pa je sledil slavnostni govor dr. Rosine, ki je z vznešenimi besedami prikazal pokojnega kralja kot vojaka, državnika, junaka in narodnega kralja ter končal z vzklikom pok. vladarju in sedanjemu mlademu kralju. Vzklikom se je odzvala vsa dvorana. Državna himna je zaključila pietetno svečanost, ki je bila

veren izraz misli in volje našega obmejnega Maribora.

Med odličniki, ki so se udeležili sokolske komemoracije smo opazili tudi mestnega poveljnika generala Paraca, polkovnika Kilerja, garnizionarja podpol. Maslača, zastopnika mestne občine ravnatelja Rodoška, predsed. okrož. sodišča Hudnika, predstojnika mestne policije Kosa, ravnatelje srednjih šol Mastnaka, dr. Herica, inž. Modica, upok. ministra dr. Kukovca, direktorja dr. Tomiška, dr. Lipolda in številne zastopnike društev, organi zacij ter uradov.

Lepa žalna svečanost je bila istočasno tudi za narodne železničarje v Narodnem domu, katero je organizirala tukajšnja podružnica UJNZB.

Cene drv za Maribor levi breg

Na osnovi uredbe o maksimiranju cen drv za kurjavo, odloča okrajno načelstvo Maribor levi breg sledeče najvišje cene za prostorni meter drv: A. za področje vseh občin okraja Maribor levi breg razen občine Košaki, Kamnica in St. Ilj v Slov. goricah za bukove cepanice: 1. I. vrste 125, II. vrste 115 in III. vrste 105 din; 2. za bukova drva, okroglice, cepljene, je cena za 10 din nižja, za bukove okroglice necepljene in za odpadke na žagah je cena za 30 din nižja od navedenih cen. Za bukove panje in sečnice je cena za 40 odst. nižja od navedenih pod toč. 1. 3. Za drva iz drugega lesa se določajo cene v odstotkih cen bukovih drv, navedenih pod toč. 1 in 2, kakor sledi: Za drva gabrova 105 odst., lipova 95 odst., jesenova 92 odst., borova in smrekova 90 odst., hrastova in cerova 87 odst., jelšova 65 odst., topolova in vrbova 50 odstotkov. 4. V določenih cenah so vključeni nakladalni in izkladalni ter prevozni stroški za postavitev drv od proizvajalca ali preprodajalca na dom kupca, ki se dobavijo izven območja občine Košaki in Kamnice. Pri teh drah je dovoljeno zaračunati 35 din stroškov za postavitev na dom kupca. Stroški žaganja ne smejo presegati 12 din za prostorni meter. C. Za občino St. Ilj v Slov. gor. bukove cepanice: fr. vagon postavljen na postajo St. Ilj v Slov. gor. 1. I. vrsta 135, II. vrsta 125 in III. vrsta 115 din. 2. Za bukove okroglice, klade in drva iz drugega lesa se določa cena, kakor je pod A. toč. 2 in 3 navedeno. 3. Pri stroških za postavitev drv na dom kupca je dovoljeno zaračunati 25 din za prostorni meter. Prekrški gornjih predpisov se kaznujejo po čl. 9. uredbe o pobijanju draginje in brezvestne spekulacije. — Odločba stopi v veljavo dne 12. oktobra

odstotka kupne vsote, ki jo kupec drv še dolguje. B. Za občino Kamnica in Košaki: bukove cepanice: 1. I. vrste 135, II. vrste 125 in III. vrste 115 din. 2. Za bukove okroglice, klade in drva iz drugega lesa se določa cena, kakor je pod A. toč. 2 in 3 navedeno. 3. V določenih cenah so vključeni nakladalni in izkladalni ter prevozni stroški za postavitev drv od proizvajalca ali preprodajalca na dom kupca, ki se dobavijo izven območja občine Košaki in Kamnice. Pri teh drah je dovoljeno zaračunati 35 din stroškov za postavitev na dom kupca. Stroški žaganja ne smejo presegati 12 din za prostorni meter. C. Za občino St. Ilj v Slov. gor. bukove cepanice: fr. vagon postavljen na postajo St. Ilj v Slov. gor. 1. I. vrsta 135, II. vrsta 125 in III. vrsta 115 din. 2. Za bukove okroglice, klade in drva iz drugega lesa se določa cena, kakor je pod A. toč. 2 in 3 navedeno. 3. Pri stroških za postavitev drv na dom kupca je dovoljeno zaračunati 25 din za prostorni meter. Prekrški gornjih predpisov se kaznujejo po čl. 9. uredbe o pobijanju draginje in brezvestne spekulacije. — Odločba stopi v veljavo dne 12. oktobra

Kakšna bo industrijska aprovizacija

Industrijska podjetja z nad 50 delavci bodo morala imeti lastne aprovizacije, in sicer na ta način, da se pri teh podjetjih ustanove konsumne zadrage. Te bodo morale oskrbovati delavce in nameščenice dotičnega podjetja z najnujnejšimi živ-

ljenjskimi potrebščinami; in sicer s krušno moko, mastjo, oljem, sladkorjem, krompirjem, fižolom, drvimi in premogom. Obratna sredstva bodo morala dati na razpolago podjetja.

Zadnjega v zastavljalnici

Skozi vrata prihajajo in odhajajo ljudje. Kakor kaže poln trg vedno prvi dan v mesecu, tako polna zastavljalnica molče govori: zadnjega je! Na trgu navijajo cene, tukaj pa je ravno nasprotno, skoraj vse je tako malo vredno!

Velika ura monotono tiktaka. Bleda žena ponuja zavitek z oblekami otroka. »Koliko pa hočete?«, vpraša gospod za pultom. »80 dinarjev, gospod!« odgovori tiho žena, »za zdravila za moža rabim!« Gospod maje z glavo. Ne, nikakor ne gre! In pride elegantno oblečena dama. Hladnokrvno sname z roke zapestnico in prav tako mrzlo vzame denar. Gotovo je že tega vajena...

Spet dolga vrsta žensk, skronmo oblečenih, z nemirnimi očmi in trepetajočimi ustnicami. Tiho prihajajo k pultu in nekatere se sramujejo ter povešajo glave. Na pultu pa se vrstijo prstani, uhanj, cigaretna doze, verižice. Ko zdrknejo svetli obroči s prstov, drhti roka, pri verižicah manj, pri cigaretnih dozah so roke mirne. Saj niso njihove, možje pa bodo brez njih že zdržali. Tehnica za zlatom pa se tako malo nagiblje; vsi bi hoteli, da bi se dvakrat bolj.

Ko odhajajo spet v kolonah skozi vrata, z rdečimi lističi in denarjem, so morda prepričane, da ga ne bodo mogle vrniti.

PEKOVSKI POMOČNIKI OVADILI MOJSTRE

Mariborski pekovski pomočniki so ova dili mojstre oblastem zaradi kršitve znane uredbe o nočnem delu v pekarnah. To uredbo kršijo mariborski peki po navedbi pomočnikov ob ponedeljkih. Zanimivo je, kakšen bo izid tega spora.

in V New York se je nedavno preselil z družino vred znani mariborski industrijec Vilko Larič-Löbl.

Skozi vrata vstopi mlad študent, obrnit in z violino pod pazduho. Kot v Straussovih časih... Gospod za pultom pa nima smisla za romantiko: »Jih imamo že dovolj!« Toda, študent moleduje. Naposled privleče srebrno uro: »50 din, da se bom lahko peljal domov!« Nekateri vračajo rdeče lističe: »Danes ne morem plačati, drugi mesec!« In ko odidejo, vedo, da bo še drugi mesec slabše. Hladno je v sobi in tako strašno tiho. Samo peresa škripajo in tehtnica se nagiblje...

Pred dnevi je prinesel »Večernik« članek o tem predmetu z ozirom na razpis ministrstva prosvete in naročilo kr. banske uprave. Sedaj smo se obrnili na nekega starejšega šolnika, ki nam je o koedukaciji povedal sledeče svoje misli in izkušnje.

Nekoč so bili v ljudski šoli dečki in deklice skupaj. Nato so jih po mestih in trgih ločili v posebne deške in posebne dekliške šole, na kmetih pa je ostalo pri starem do danes. Kdo vidi razliko? Saj fant in dekle tudi pri delu nista ločena, celo v tovarnah sta obsojena na skupno delo. Morda je celo tem slabše, čim pozneje pridejo fantje in deklice skupaj v življenju...

Na srednjih šolah so najprej prihajale deklice posamič na deške zavode. Imele so svojo dekliško sobo in so prihajale v razred skupno z učiteljem in z njim zapuščale razred. Pozneje je bilo za eno dekliško sobico deklic preveč in so radi pomanjkanja prostorov ostajale kar tudi v pavzah v razredih. In za čuda tistega strašnega, česar so se vsi bali, ni bilo...

Na mariborsko klasično gimnazijo so prišli kot redni učenci tudi frančiškani. Vsa šolska in duhovna gospoda se je bala, kaj bo, če bodo hodili menihi v šolo skupaj z drugimi učenci. S strahom so tvegali prvi poizkus. Zopet se je šola kar lepo prilagodila in nesreče ni bilo. — Pa še huje: v razredih, kamor so prišli frančiškanski dijaki, so bile tudi — de-

m Poročila sta se mariborski industrijec g. Ivan Reichmann in gđ. Ana Zaver-nikova.

m 50 letnico življenja slavi te dni popu-larni tajnik mariborskega Združenja vojnih invalidov ter tajnik Zadrage krojačev g. Martin Pravič, krojaški mojster s Slom-škovega trga 14.

m Učiteljski izpiti. Danes so se pričeli pred državno izpizno komisijo v Mariboru letošnji praktični učiteljski izpiti, ki bodo trajali 14 dni. Prijavilo se je 34 učiteljev ter 11 učiteljic.

Moderni prstani bogata izbira nizke cene
M. Jigerjev sin, Gosposka ulica 15

m Haloze in Slovenske gorice vabijo... V okviru stalnega tedenskega turističnega pre-gleda bo Turjskoprometna zveza »Putnike« v Mariboru v petek, 11. t. m. ob 14.10 preko ljubljanske radio-postaje objavila zanimivo turistično propagandno reportažo o trgatvi v Slovenskih goricah in Halozah. Ker predstav-lja trgatve, ki se začneja te dni, posebno mi-kavno turistično privlačnost za naše vino-rodne predele, opozarjamo na to aktualno propagandno reportažo.

m 82 letni starček na zatožni klopi. Ve-liki kazenski senat je razpravljal po za-konu o zaščiti države proti 35-letnemu posestniku Andreju Lazarju in 82 letnemu posestniku Ivanu Marinu iz Cvetkovcev. Razprava je pokazala, da je starček po-polnoma nedolžen. Bil je le žrtev obre-kovanja s strani prvoobdolženca, ki je bil obsojen na tri leta težke ječe.

m Na en mesec pogojnega zapora je bil obsojen pekovski vajenec Oskar Smigoc, ker je 19. aprila letos v Strossmayerjevi ulici s kolesom do smrti povozil 77 letno Marijo Perkovo.

m Od doma je odšel. Pred dnevi je ne-znanokam odšel 15 letni Drago Hrstnik, stanujoč na Radvanjski cesti v Studencih.

m Kurji tatovi. Posestnik Mihael Kuk iz Radvanja je prijavil radvanjskim oro-žnikom, da so mu neznanj tatovi vlomili v minuli noči v hlev in odnesli več ko-koš. Talovom so na sledu.

m Aretacija sumljivega moškega. Sinoči so radvanjski orožniki aretirali 22 letnega Martina S., brez stalnega bivališča, zaradi potepušva in ker je kar na paši kravam kradel mleko. Pri zaslišanju je najprej na-vedel drugo ime, sumijo pa, da tudi gor-nje ni pravo. Ker je zasel v razna proti-slovja, so ga oddali začasno sodišču.

Sreča je v Vaših rokah!

Že 11. oktobra lahko zadenete velik dobitek ako nabavite srečko drž. razredne loterije v glavni kolekturi

»GRAD SREČE« PUTNIK - MARIBOR.
Poizkusite!

m Nočna lekarniška služba: od 5. do vključno 11. t. m. lekarna pri Sv. Arehu, Glavni trg 20, tel. 20-05; Magdalenski le-karna, Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

* Vsak je svoje sreče kovač! Zopet se nudi prilika brez truda pridobiti premo-ženje! Pohitite v »GRAD SREČE« PUTNIK in izberite si srečko drž. razredne loterije. Zrebanje že 11. oktobra! Velika izbira srečk raznih števil! Točna in diskretna postrežba!

m Pri obiranju jabolk je padel in si zlomil desno roko 57 letni viničar Gačnik Anton iz St. Ilje v Slov. gor. Prišel je v mariborsko bolnišnico.

m Nekl motoklist je povozil včeraj popoldne na cesti v Rošnji pri St. Janžu na Dravskem polju 10 letno posestnikovo hčerko Stanislavo Tementovo iz Rošnje, ki se zdravi v mariborski bolnišnici.

m Z bodočo žico se je po nesreči zabo-del v vrat šestletni sin gospodinjce Kram-berger Stanko iz Pobrežja, tako da je mor-al iskati pomoči v bolnišnici.

m Omiljen pasji zapor. Z dovoljenjem banske uprave dravske banovine v Ljub-ljani se z današnjim dnevom omili strogi pasji zapor, tako da morajo psi nositi na-gobčnik in brez vrvi ali pa vrv brez na-gobčnika. Druge uredbe razglašene z raz-glasom mestnega poglavarstva dne 19. 7. ostanejo nadalje v veljavi.

m Več torbic s servietami je nekdo ukra-del v gostilni Marije Nekrep v Vetrinjski ulici.

m Tatfinski trik. V Traunovo trgovino pletenin v Slovenski ulici je prišel mlajši par ter izbiral razne pletenine. Med tem ko je ženska izbirala je njen spremljeva-lec ukradel žensko jopico, nato pa sta oba jadorno izginila.

m Sode — brez bencina je neznanec ukradel kleparskemu mojstru Avgustu Ur-banu s Tržaške ceste.

Narodno gledališče

Sobota, 12. oktobra, ob 20: »Cyrano de Bergerac«. Premiera. Otvoritvena pred-stava.

Nedelja, 13. oktobra, ob 20: »Cyrano de Bergerac«.

Zasedba v »Cyrano de Bergerac«. V tej veličastni herojski komediji, katere pre-miera se vrši v soboto, 12. t. m., kot otvo-ritvena predstava letošnje sezone, nastopi blizu 100 oseb. Režija je Skrbinškova in Košičeva. Naslovno vlogo igra Skrbinšek, v glavnih vlogah pa nastopajo: Verdonik-Rasbergerjeva kot Roksana, novi član Venišnik kot Christian, Nakrst kot grof Gui-che, Košuta kot Le Bret, Košič kot slaščičar Ragueneau, Gorinšek kot stotnik Car-bon. Odrsko godbo je uglašil voj. kapel-nik J. Jiranek. Glede ostale zasedbe opo-zarjamo na gledališke lepake.

Kino

* Grajski kino. Danes nemški film »Vrela kri«. Atila Hörbiger. — Pride ruski film »Peter Veliki«.

* Kino Union. Od danes pa do 11. t. m. »Bar na jugu«. Senzacionalna, napeta vse-bina, krasne slike iz francosko-afriških kolonij. Charles Vanel in Dolly Davis v glavnih vlogah.

* Esplanade-kino. Odlični francoski ve-lefilm »Dvoboj« po noveli A.S. Puškina. Film visoke kvalitete in nepozabne lepote!

O skupnem šolanju dečkov in deklic

klice. To je bilo že preveč in le takemu mo-žu, kakor je bil ravnatelj dr. Tomišek, so zaupali tudi tak poizkus. In zopet je bilo vse v redu. Ravnatelj dr. Tomišek se prav rad spominja, kako sta se med maturo ob opa-zovanju slavne komisije brez sleherne zadre-gu pripravljala v medsebojnem izpraševanju na naslednji izpit deklica in frančiškan; in ko-misija je ugotovila, da ni pri tem nič zlega in slabega.

Kdo starejših se ne spominja razposajenih študentovskih let, ko je bilo vse nekako div-je, saj so se — vsaj pri nas — še šestošolci tako rvali med seboj v pavzah, da je črnilo škropilo na vse strani. Odkar so deklice po razredih, sploh ni več rvanja in pretepov, pač pa neko tiho tekmovalje, kar je zlasti razvi-dno, če primerjamo razrede, kjer so dečki in deklice in kjer deklic ni.

Ker pa vendarle popolnoma ne moremo lo-čiti obeh spolov, se bosta nekje vendarle sre-čala, vzplameta bo že tradicionalna petošol-ska... Iz izkušnje v mešanih razredih lahko trdimo, da se ljubezen razvije prav redko med sošolcema, da celo redko na istem zavodu; pač pa med gimnazijo in trgovsko in učitelj-sčem, skratka z drugim zavodom. — Pravijo, da je neki pameten profesor dal v isto klop učenca in učenko, ko je zasumil, da bi se zna-lo med njima kaj plesiti, pa je bilo takoj sim-patijske konec.

Dokler ne bodo prepovedane dijaške plesne

vaje, pride mladina skupaj že pri teh vajah. Kdor je imel priliko primerjati obnašanje di-jakov iz samo deških in iz mešanih razre-dov, ta ne more biti proti koedukaciji, kajti mladina se je obnašala popolnoma prostoduš-no in brez hinavščine, medtem ko so »zava-rovani« dečki zardevali kakor »samostanski« deklice.

Nočemo pa biti pristranski: zgodile so se tudi nepravilne, ko sta morali vmes poseči šola in starši... Pa tako se je zgodilo prej in se bo odslej, tega ni kriva koedukacija. Trditi si upamo, da je bilo v mešanih razredih celo manj takih slučajev, saj je znano, da najbolj zdvijajo na vseučilišču tisti otroci, ki so bili vso gimnazijo pod očetovim in maternim va-rstvom. Isto bo pač tudi za odnose obeh spolov.

Takle zaključek je menda pravi: skupno šo-lanje dečkov in deklic pač oblaži nasilno na-ravo dečkov, deklice pa napravi bolj fantov-ske, kakor jih vzgaja tudi sport; z moralne-ga stališča pa koedukacije ni obojati.

Roma locuta, causa finita: ministrstvo je odločilo in šolske uprave bodo poslušale. In ta sprememba bo ohranila deklicam žensko nežnost inde naša doba potrebuje dovolj od prejšnjih, ki so tako hrepenele »po večno žen-skem«, ko so tega imele na pretek. Tako bo v vojnih vihrarh tudi tu storjena zlata sredina: fantje bodo zopet junaški divjaki, deklice pa zopet solzave punčke. Življenje pa bo šlo svo-jo pot...

Sport

Praznik agilnih ljutomerskih jadralcev

Ljutomerski Aeroklub bo priredil v nedeljo, 13. oktobra, svoj letalski dan pod pokroviteljstvom bana dr. Marka Natlačenca. Prireditelj se bo pričela ob 14. na evenskem dirkališču. Ljutomerska mladina bo pokazala šadove svojega praktičnega dela ter znanje, ki si ga je pridobila v jadralnem letenju doslej. Doma zgrajeno letalo bo imelo avojsrtni polet, razen tega bo tekmovalje do- mačih modelov, na sporedu pa so še drugi

jadralni in motorni poleti. Ljutomerski letalci so dosegli svoj letošnji cilj, drugo leto pa si nameravajo zgraditi primernejše in zmogljivejše letalo; za nabavo tega letala bodo potrebna precejšnja materialna sredstva. Požrtvovalna mladina zasluži, da ji vsa javnost priskoči na pomoč. Letalski dan se bo zaključil z zabavnim večerom v Rajhovi gostilni. V slučaju slabega vremena bo prireditelj preložena za teden dni.

SK Železničar ustanovil ping-pong odsek

SK Železničar je ustanovil ping-pong odsek, ki ga bo v kratkem prijavil Slovenski table-teniški zvezi v članstvo. Doslej se je prijavilo 20 aktivnih igralcev, nadaljnje prijave se sprejemajo vsak dan proti večeru na stadionu. Vodstvo odseka je poverjeno inž. Djukanoviću.

NADALJEVANJE PRVENSTVA V MNP

V nedeljo se bo nadaljevalo nogometno prvenstvo na področju MNP v vseh skupinah. V prvem razredu sta na sporedu tekmi Rapid — Slovan v Mariboru ter Drava — Mura v Ptuj, lokalno rezervno prvenstvo se bo nadaljevalo s tekmo Zvezničar — Rapid, v juniorskem pa se bosta pomerili enajstorič Slavijs in Maribora.

s. Sodniki za nedeljske ligaške tekme: Železničar — Bratstvo g. Erlih (Kopič), Mars

s. Slovenska kolesarska zveza je določila za dirko po severni Srbiji 16 vozačev, med njimi Sodca, Sojča in Horvata, člane SSK Maratona iz Maribora, ki se bodo pozivu odzvali.

Amater g. Mrdjen (Macoratti), Olimp — Maribor g. Camernik (Luketič), Kranj — Ljubljana g. Presinger (Konič).

s. Avtomobilski in motociklistični hitrostni dirka na progi Kranj — Medvode je preložena od 13. oktobra za nedoločen čas na podlagi uredbe o omejitvi uporabe motornih vozil.

s. Medmestna tekma Zagreb — Beograd bo prihodnjo nedeljo v Zagrebu. Povratno srečanje bo 1. dec. v Beogradu.

o. Premješčen je iz Bohinjske Bistrice v Logatec podgozdar I. stopnje Stanko Hribnik.

o. Grajski kino v Soboti predvaja od četrtka do sobote komedijo »Zmagovalec dneva«.

o. Umrl je gasilski veteran Josip Dornik iz Tržiča v visoki starosti 85 let. Bil je starešina tržičkih gasilcev ter eden izmed društvenih ustanoviteljev. V gasilstvu se je udeleževal 56 let.

Ptuj

p. Kostanjarji se že oglašajo. Po gozdovih že zori žlahtni kostanj, ki oznanja hladno jesen. Pojavljajo se že tudi prvi kostanjarji, brez katerih si težko zamislimo poznojesenske večere. V Ptuj sta se oglašila že dva kostanjarja: ob Dravi in pri zatvornicah. Občinstvo se pomalem uvaja na pečene kostanje.

p. Potok Grajena je nedavno ob izlivu v Dravo porušil oporni zid v dolžini 30 m. Na tem mestu sedaj naglo razširja svoje korito in ogroža obrežno plodno zemljo. Del tamonjske ograde že štrli nad praznino in se počasi lomi v vodo. Tudi se stopnjuje nevarnost pred poplavami. Zato je treba na tem mestu kmalu zgraditi nov oporni zid.

o. Požar je upepelil v obmejni vasi Markovcih v Prekmurju leseno hišo »Amerikanca« Adama Gorza, ki jo je v njegovi odsotnosti uporabljala občinska sirota Julijana Krausova.

p. Iz sejma. Včeraj je bilo pripeljanih na sejem 352 svinj. Prodanih je bilo 146. Prasci so bili od 80 do 150 din, pršutarji 10.75 do 11.75 din za kg in debele od 12 do 13 din.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM. V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Družbe, prekladi, dopisovanja in čestitovanijski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvofoldno. Oglasi davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vpslati v listu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409 — Za vse pisemne odgovore tlede malih oglasov se mora priložiti znamka za 3 din.

KAM, KJE?

NOVI DAMSKI ORKESTER
set mladih lepih pevčic s
slovitimi harmonikašico gđ.
Nado Vas zabava vsak večer
v restavraciji »Ljutomer«
Štüber.
18586-1

SLUŽBO DOBI

MIZARSKI POMOČNIKI
se takoj sprejmejo pri J.
Paltz, Maribor, Taborska uli-
ca 14
18704-2

Dobra šivilja sprejme
DELO NA DOM
Ponudbe na ogl. odd. »Večer-
nika« pod »Dobra šivilja«.
18713-2

Kavarniška
KUJARICA
srednjih let, dobro verzirana
se sprejme, takoj. Kav. »Asto-
rija«.
18733-2

Išče se miz.
POMOČNIK
za takoj v bližini Maribora z
vso oskrbo. Ponudbe poslati
pod »Delavec« na ogl. odd.
»Večernika«.
18732-2

PRIKROJEVALCA
prvovrstno moč, sprejme takoj
produkcija čevljev Robin
šak Glavni trg, Maribor.
18738-2

Sprejem čevljarkega
POMOČNIKA
mladeža, dobrega delavca.
Služba stalna, plača od ko-
nada. Franjo Koč, Studenci.
18745-2

SLUŽBO IŠČE

Iščem službo
POSTREŽNICE
ya ves dan, zmožna kuhanja
in vseh hišnih del. Pismene
ponudbe na ogl. odd. »Večer-
nika« pod »Postrežnica«. 18735-3

SLUŽBO
Išče mlado, zdravo dekle s
15. nov. k dobri družini. Zna
nekaj kuhati. Ponudbe na
ogl. odd. »Večernika« pod
»Služba«.
18731-3

VAJENCI-(KE)

VAJENEC
za ključavničarsko obrt se
sprejme. Naslov v ogl. odd.
»Večernika«.
18739-4

POHIŠTVO-OPREMA

Prodam poceni rabljeno
POHIŠTVO
posodo in druge drobne stvar-
i. Naslov v ogl. odd. »Večer-
nika«.
18748-17

Pedisa
KOPALNA SOL ZA NOGE
PROTI POTENJU, UTRUJENO-
STI IN BOLEČEMU VNUTJU
NOG, TRDI KOŽI, KURJIM
OČESOM IN OZEBLINAM
DIN 3.—, 6.— IN 12.—
DROGERIJA
Kanc

STANOVANJE ODDA

SOBA IN KUHINJA
se odda v našem. Aleksandro
va c. 48.
18728-5

STANOVANJE IŠČE

UPOKOJENEC
finančne kontrole išče stano-
vanje z domačo navadno bra-
no po zmerni ceni. Pismene
ponudbe pod »Soliden 48« na
ogl. odd. »Večernika«.
18744-6

Iščem moderno dvosobno
STANOVANJE
v mestu. Ponudbe na ogl. od-
delek »Večernika« pod »18742«.
18742-6

SOBO IŠČE

OPREMLJENO SOBO
iščeva takoj. Ponudbe na ogl.
odd. »Večernika« pod »Dva
gospoda«.
18743-9

GOSPODIČNA

Išče snažno, opremljeno sobo
ali kabinet s 15. oktobrom ali
1. novembrom. Pismene po-
nudbe na ogl. odd. »Večerni-
ka« pod »Snažno«. 18746-9

POSEST

ŠTIRISTANOVANJSKA HIŠA
(po tri sobe) se prodaja v naj-
lepšem delu mesta Celja za
550.000 dinarjev. Stanovanja
parketirana, plinska napelja-
va. Vrt. Hiša se da razdeliti
v dva dela. Naslov v upravi
»Večernika« v Celju. 18753-11

Prodam enodružinsko
VILO
lep vrt, sončna lega, pri par-
ku in kolodvoru. Tomšičev
drevored Maribor. Naslov v
ogl. odd. »Večernika«.
18730-11

POUK

Dva krojaška
POMOČNIKA
se sprejemata za boljše delo.
Erbus, krojaštvo, Maribor,
Aleksandrova c. 12. 18727-21

OBRT - TRGOVINA

KERAMIKA

Hišni posestniki in najemni-
ki, pregledajte Vaše peči in šte-
dilnike, predno jastopi zima.
Vsa pečarska in keramična
dela izvršuje solidno in po-
ceni Anton Rajšp. Maribor,
Orožnova 6. kjer si lahko
ogledate veliko zalogo. Prvo
vrstne ploščice ter peči. —
Stavbeniki in pečarji popust.
5212-13

ŽIVALI

Mlad
VOLČJAK
se odda. Gospejna 7, vrata 6.
18750-24

OBVESTILA

ZAHVALJUJEM
se dr. Levcu Antonu, da me
sodno ne preganja radi nedo-
stojnega vedenja! Germ Mi-
roslav, Zg. Radvanje 30.
18741-26

IZGUBLJENO

KLJUČI
so se izgubili od gl. kolodvo-
ra do Kopitarjeve ul., vogal
gostilne Bauman. Pošteni naj
dileti naj jih proti nagradi od-
da v ogl. odd. »Večernika«.
18736-27

RAZNO

VAŽNO ZA VSAKOGAR!
Pred nastopom zime naročite
nove ali dajte popraviti Vaše
peči in štedilnike pri prvo-
vrstnem pečarskem podjetju.
Stalno velika zaloga naj-
novejših modelov peči, šte-
dilnikov in stenskih oblog.
Pečarstvo Strašek Gustav,
Maribor, Tyrševa ulica 12.
18218-28

3 velike voze
KONJSKEGA GNOJA
prodamo. Vojašniška ul. 11.
18740-28

900 komadov
HMELOVK
tripravne tudi za brajde, pro-
dam. Naslov v ogl. odd. »Ve-
černika«.
18737-28

LEICO
ali kako drugo podobno ka-
mero kupim, KODAK Junior
prodam. Ponudbe pod »Leica«
na ogl. odd. »Večernika«.
18747-28

OBJAVA!

Gosp. Branivec Alojz, Mari-
bor, Aleksandrova c. 46, ni
yeč naš zastopnik in nima
pravice sprejemati članov in
inkasirati za naš račun. Hra-
nilna posojilnica »Moj dom«,
Ljubljana, Dvořakova 8.
18749-25

Prevzamem
BRIVNICO
v najem proti kaveji. Ponud-
be na ogl. odd. »Večernika«
pod »Kavcija«. 18734-28

Tužnim srcem naznanjamo, da je naš preljubi soprog, oče, stari oče,
gospod

Jožef Lorti

poštni sprevodnik v p.

v sredo, 9. avgusta 1940, po kratki težki bolezni, v starosti 75. let, preminul.

Dragega pokojnika bomo spremili v petek, dne 11. t. m., ob 15. uri, iz
mrtnišnice na Pobrežju k večnemu počitku.

Sv. maša za dušnico se bo čitala v soboto, 12. t. m., ob pol 9. uri, v
franciškanski cerkvi.

Maribor, 10. oktobra 1940.

Zalujoči ostali.

Sporočamo žalostno vest, da je danes,
10. oktobra, ponoči po daljši bolezni v Leo-
nišču v Ljubljani preminul v 62. letu svoje sta-
rosti naš ljubljani, dragi oče, gospod

dr. Gvidon Sernec

odvetnik v Celju

Truplo dragega pokojnika bomo prepeljali
v Celje. Cas pogreba bo objavljen naknadno
v dnevnikih.

CELJE, 10. oktobra 1940.

Globoko žalujoča rodbina

dr. Sernečeva in sorodniki

Vaš uspek: mali oglasi v »Večerniku«!